

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1925

Vita S. Mariae Iunioris

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72556)

A

D

VITA S. MARIAE IUNIORIS

E codicibus bibliothecae Vaticanae graeco 800 (= V) et laurae Athonensis Sancti Athanasii K. 821 (= L). Cf. Comm. praev. num. I.

Βίος¹ καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θανά-
του διήγησις τῆς μακαρίας καὶ αἰοιδέ-
μου² Μαρίας τῆς νέας.

Ad sancti-
tatem
vocata
universitas
generis
humani.

1. Ἐπὶ μὲν τῶν ἐξωθεν ἀγώνων ἄνδρες μό-
νοι καλούμενοι ἀγωνίζονται καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ
σώματος ἐπιδεικνύονται, τὸ δὲ τῆς ἀρετῆς στά-
διον οὐκ ἀνδράσι μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖξιν
ἠρέσκται, καὶ ὁ ἀβλοχέτης Θεὸς κοινὰ τὰ γέρα
καὶ τοὺς στεφάνους ἐκατέρω τῷ γένει φιλοτί-
μως ἀποχαρίζεται, καὶ οὔτε γένος, οὔτε τέ-
χην, οὔτε σώματος ἀσθένεια, οὔτε βίον διαίρεσις,
οὐκ ἄλλο οὐδὲν τοῖς βουλομένοις ἀγωνίζεσθαι
κώλυμα γίνεται· οὐδὲ γὰρ ἄνηρ μὲν ἐνταῦθα

B παραλαμβάνεται, γυνὴ δὲ ἀφεται, οὐδὲ δεσπό-
της μὲν καὶ πλοῦσιος ἀξιος τοῦ ἀγῶνος κρι-
τεται, δοῦλος δὲ καὶ πένης ἀπόβλητός ἐστι καὶ
ἀνάξιος, οὐδὲ ὁ μὲν τέλειος τὴν ἡλικίαν καὶ εἰς
ἄνδρας ἴδη τελῶν ἐγκρίνεται, ὁ δὲ ἀτελής ἐτι
καὶ νήπιος ἀποδοκιμάζεται, οὐδὲ τοὺς μὲν τὸν
ἄζωγα βίον ἐλομένους ὁ ἀγωναθέτης δέχεται,
τοὺς δὲ τὸν τοῦ γάμου ζυγὸν ὑποδόντας οὐκ
ἀποδέχεται, ἀλλὰ πᾶν γένος καὶ ἀξίωμα καὶ
ἡλικία καὶ βίον εἶδη εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἀγῶ-
να κέκληται, βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς, νεανίσκοι καὶ
παρθέναι, προσβύτεροι μετὰ νεωτέρον. Οὕτω καὶ
τὴν μακαρίαν Μαρίαν, τὸ θαῦμα τῆς καθ' ἡμᾶς
γενεᾶς, ἦν ὁ λόγος ἡμῖν ὑπόθεσις ἐνεστήσατο,
καὶ γυναῖκα οὖσαν καὶ ἀνδρὶ συζευχθεῖσαν καὶ
τέκνα σχοῦσαν³ οὐδὲν οὐδαμῶς διεκώλυσεν
ἐνδοκιμῆσαι παρὰ Θεῶ, οὐκ ἀσθένεια φύσεως,
οὐ τὰ τοῦ γάμου δυσχερεῖ, οὐ παιδοτροφίας
ἀνάγκη καὶ μέριμνα, ἀλλὰ ταῦτα μᾶλλον καὶ
ἀφορμὴν αὐτῇ ἔσχεν ἐνδοκιμῆσεως, καὶ ματαιά-
ζοντας ἔδειξεν καὶ προφάσεις πλάττοντας ἐν
ἁμαρτίαις τοὺς ταῦτα τε καὶ τὰ τοιαῦτα ἐμ-
πόδιον πρὸς ἀρετὴν εἶναι λέγοντας καὶ νομί-
ζοντας. Ἄλλ' ἄνωθεν τὰ τῆς μακαρίας διηγη-
τέον ὡς οἶόν τε.

Psalm. 148,
11-12.

Psalm.
140, 4.

Sanctae
Mariae
gens et
patria.

2. Ἐίχε μὲν τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας Βα-
σιλείος (1) οὗτος ὁ τῆς πορφύρας βλαστός, ἀλλ' ὁ
Μακεδὼν, ὁ ἐξ ἱπποκόμου βασιλεὺς καταστάς,
ὁ τὸν Μιχαὴλ (2) ἐκείνον ἀπεκτονὸς⁴, ἐφ' οὗ τὰ
μὲν τῶν εἰκονομάχων ἐπαθὴ φρονήματα, τὰ
δὲ τῆς ὀρθοδοξίας ἀναβάλλειν ἤρξατο δόγματα,
ὃν Θεοφίλον μὲν τοῦ ὑστάτου ἐν εἰκονομάχοις
νῖδον ἡ ἱστορία παρέδωκεν, ἡ δὲ τοῦ οἴνου
πλείων πόσις κομφοδεῖσθαι πεποίηκε, τὸν « με-
θύοντα » (3) καλεῖσθαι τοῦτον παρασκευάσασα.
Αὐτὸν δὲ οὖν τοῦτον ἀνελὼν ὁ Βασιλεὺς, εἰς

ἐαυτὸν τὴν βασιλείαν μετέστησε. Τοῦτον δὲ
βασιλεύοντος, ἐγένετό τις αὐτῶν κατὰ τὴν
μεγάλην Ἀρμενίαν μέγα δυναμένων εἰς τὴν
μεγάλην Κωνσταντίνου πόλιν⁵ ἔλθειν καὶ τοῦ-
τω δὴ προσελθεῖν τῷ βασιλεὶ Βασιλείῳ· ὁ δὲ
τοὺς ἄνδρας ἀσμένως ἐδέξατο καὶ δώροισι ἡμεί-
ψατο καὶ ἀξιώμασι ἔψωσε καὶ ταῖς πρώταις
τιμαῖς ἐδοξάσθη. Ἐκείνον οὖν εἰς καὶ ὁ τῆς
σεμνῆς Μαρίας πατὴρ ἐγνωρίζετο. Τοῦτω⁶
δύο μὲν υἱοί, τρεῖς δὲ θυγατέρες ἐγένοντο⁷, ὃν
αἱ μὲν δύο ἀνδράσιν, ἐτι περιόντος τοῦ πατρὸς,
ἐξεδόθησαν, ἡ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδημιουργημένη
Μαρία ὑστάτη τῶν παίδων οὖσα, τοῦ τεκόντος
ἀποθανόντος, παρὰ τῇ μητρὶ κατελήφθη καὶ ταῦ-
τη συνόκει καὶ παρ' αὐτῆς ἀνήγετο. Τῷ γε
μὴν τῆς ἀδελφῆς Μαρίας — Βάρδα δὲ ἐκει-
νος ὁ Βρατζῆς (4) ὀνομάζετο — προσάστειον
ἦν κατὰ τὴν ἐν Θράκῃ Μεσήγγην (5), ὅπερ ἐξ
ἐκείνου εἰσέτι καὶ νῦν τοῦ Βρατζῆ ἐπιλέγεται.
Εἰς τοῦτο οὖν τὸ κτησίδιον πλεισταίας ἐξιόν-
τι τῷ Βάρδα, συνήθης καὶ φίλος Νικηφόρος τις⁸
δρογγάριος (6) γίνεται, ἐκ χωρίου τινὸς ὀρ-
μώμενος, ὃ τὰς Καμάρας ἐπονομάζουσι. Τῷ
δὲ χρόνῳ συναξαρομένης αὐτοῖς τῆς φιλίας
καὶ προσιότητος ἐπὶ τὸ μεῖζον, ἐπισφίγγειν αὐ-
τὴν ἐτι μᾶλλον ὁ Βάρδας ἠπειροῦ⁹, καὶ δεσ-
μὸν ἐπενοίει στερεὸν τε καὶ ἀρραγῆ. Οὐμῶν
οὖν ποτε τῷ Νικηφόρῳ· « Ἐπειδή, (φησὶν)
φίλτατέ μοι ἀνδρῶν, οὕτως ἐκ συνηθείας
ἀλλήλοις συνεκοιμήμεν τε καὶ συνεδέθημεν,
δίκαιον ἡγήμαι τὸν δεσμὸν τοῦτον τῆς ἀγάπης
βιαιότερον θῆναι καὶ τελεώτερον καὶ τὰ τῆς
ἀγκιστείας τοῦτω προσθεῖναι ἄμματα, ἵνα δι-
πλῆ συνδεσθώμεθα, μετὰ τῆς συνηθείας προ-
σλαβόντες καὶ τὴν συγγένειαν. » Εἶτα καὶ οὕ-
τως αὐτῷ καταλέγειν ἄρχεται· « Ἔστι τῇ ἐμῇ
F συζύγῳ ἀδελφῇ παρθένος, καὶ ἡ παρθένος σφό-
δρα καλή, οὐ μόνον καλὴ τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τὴν
ψυχὴν, ὡς ἀντιλαμβάνει· τὸ ἔσωθεν κάλλος τῷ
κάλει τοῦ σώματος. Ταύτην, εἰ δοκεῖ καὶ
Θεῶ, λῆψαι σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, κἀντεῦθεν
λοιπὸν ἄλλον τὴν ἀγάπην τηρήσωμεν, ἐμοὶ
δὲ μελήσῃ, ὅπως ἡ μήτηρ τῆς κόρης πεισθήσεται
καὶ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς κατανεύσει. »
Ἔχεται τὸν λόγον ἠδέως ὁ Νικηφόρος, καὶ
μηδὲν μελήσαντες τῆς Κωνσταντίνου καταλαμ-
βάνουσι καὶ εἰς λόγους ἔρχονται τῇ μητρὶ τῆς
κόρης περὶ τοῦ πράγματος· ἡ δὲ πειθεταὶ καὶ
τὴν θυγατέρα τῷ Νικηφόρῳ συζεύγνυσαι, καὶ
οὕτως ἡ καλλίστη Μαρία οἶκαδε ἐξιόντι τῷ
ἀνδρὶ συνέεται.

Nicephoro
collocatur.

Lemma. — ¹ μὴν φερνοαρίω ἰς' λόγος μα-
βίος V. — ² καὶ μακαρίας add. L.
1. — ¹ (καὶ τέκνα σχ.) om. L.
2. — ¹ ἀποκτείνων L. — ² Κωνσταντινούπολιν L.

— ³ οὕτων L. omnia a rubricatore prima littera. —
⁴ corr., prius ἐγένετο. — ⁵ τις Νικηφόρος L. —
⁶ ἐπειροῦ L. — ⁷ ἀντιλαμβάνει L.

(1) Vide Alb. Vogt, *Basile Ier empereur de Byzance (867-886), et la civilisation byzantine à la fin du IXe siècle*, Paris, 1908. — (2) Michael III, « Ebrsius » (842-867). — (3) Theophilus imperator (829-842), S. Theodorae maritus. De

Theophilo eiusque filio Michaelae Passio S Constantini Hiberi c. 2; supra, p. 555. — (4) Vide Comm. praev. num. 3, supra, p. 688. — (5) Ibid., annot. 8. — (6) Ibid., annot. 11.

3.

Eius laudes domesticae.

3. Ἐπει δὲ οὐτε μύρον ἔστι λαθεῖν κινούμενον, κἄν ὅτι μάλιστα κρύπτηται — κηρύττει γὰρ ἡ εὐδοκία αὐτό, — οὐτε ἀρετὴν ἐνεργουμένην — τὰ γὰρ ἔργα ταύτην μὴνύουσιν, — οὐκ ἔλαθεν οὐδὲ ἡ σεμνοτάτη γυναικῶν αὐτὴ τῷ πνεύματι ζέουσα καὶ τῷ κυρίῳ δουλεύουσα. Ταῦτά τοι καὶ θαῦμα τοῖς περιοικοῦσιν ἐτύγχανε καὶ ἐν τοῖς ἀπάντων ἔκειτο στόμασιν· οἳ γὰρ αὐτῆς¹ τὰ σεμνολογήματα εἰκῶν ἦν τῆς παρότητας, στήλη τῆς σωφροσύνης, φιλοθείας ὑπόδειγμα, τύπος ἐλεημοσύνης, τῆς εἰς πάντα εὐλαβείας παρόδειγμα, οὐκ εἶδὲ τις ταύτην ὀργιζομένην εἰκῆ, οὐ θεραπεύουσιν ἐκτείνασαν μύστιγας, οὐ φθελγασμένην ὕβριστικῶς· ἀγαπητὰ σφόδρα τὰ θεῖα ἠγεῖτο σκηνώματα, ὡς δύνασθαι μετὰ τοῦ Δαυὶδ αὐτὴν λέγειν· «Κόριε, ἠγάπησα² ἐσπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.» Οὐκ ἠρέχετό ποτε τιμωρὸν ἢ κενὸν ἀποπέμψαι τὸν οὐτισοῦν τῶν ἀναγκαίων δεόμενον, ἀλλ' ἀπῆλθεν ὁ προσῶν, λαβὼν ἄνω ἐβούλετο· τοὺς ἱερεῖς ὡς Θεοῦ λειτουργοὺς καὶ ταμίαις φρικτῶν καὶ μεγάλων μυστηρίων ὑπερβαλλόντως ἐτίμα, τοὺς μοναχοὺς ὡς πατέρας εἴωρα καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ καλὸν χρώμα τῆς αἰδοῦς εἶχεν αὐτῆ ἐπανθοῦν. Ἐὼ λέγειν τὴν ἀγαθὴν οἰκουρίαν, τὴν φιλεργίαν, τὸ περὶ τὴν ἐσθῆτα λιτὸν καὶ ἀπέριττον, τὸ περὶ τὴν τράπεζαν ἐγκρατέες, τὰ ἄλλα, οἳς ἐκείνη ἀνεπιτηδεύτως ἐκέχρητο³. Ἄλλὰ πῶς ἂν παρέλοιμι τὴν⁴ περὶ τοὺς θεοῦ ναοὺς σπουδὴν; πῶς ἂν παραδοράοιμι τὸν σύντονον δρόμον; πῶς ἂν σιγήσαιμι τὸ περὶ τὰς εἰς Θεὸν⁵ ἠμνοφῶν ἐμμελεῖς καὶ νηφάλιον; Οὐκ ἦν αὐτῆ ἐν τῇ οἰκίᾳ οἶκος εὐκλήριος, ἀλλ' εἰς τὴν καθολικὴν τῆς κόμης ἐκκλησίαν ἐσπέρας καὶ πρωὶ πατὰ τὸν καιρὸν ἐβάδιζεν τῆς συνάξεως· καὶ τὴν προθυμίαν οὐδὲν ἐξέλιπεν, οὐκ ἀερός ἀταξία, οὐ μεταβολὴ τῶν ὥρων, οὐ θέρος θεομότης, οὐ χειμῶνος ψυχρότης, οὐκ ὄμβρος, οὐ νιφετός, οὐ τὸ τῆς ὁδοῦ διάστημα ὑπὲρ τὸ στάδιον ἦν, οὐ ποταμὸς ἐφ' ἐκείνης διαβανόμενος· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις οὐκ ἦν οὐδ' ἀβροχὴ ποδὶ πορεύεσθαι⁶, ἀλλὰ δι' ὕδατος ἔδει διέρχεσθαι. Ἐπ' οὐδενὶ γόνι τούτων ἀπάντων ἢ τὴν ψυχὴν ἀνδρείαν ἢ γυναικίῳ τῷ σώματι φέρουσα κατεμυλακίσθη ποτέ, ὡς ἀπολειφθῆναι τῆς τοιαύτης ἀγαθῆς πορείας, εἰ μὴ νόσος σφοδρὰ διεκώλωνεν. Ἐν μέντοι τῇ ἐκκλησίᾳ σχολάζουσα, οὐκ ἀπλῶς ἀφοσιούται τὴν ἀφιξίω, μέρος δὲ τὴν κρυφῆ ἀπολαμβάνουσα τοῦ ναοῦ, οὐ πρότερον ἐπαύετο γόνυ κλίνουσα, ἕως συγχροῖς τοῖς ἰδρώσιν ἐπὶ τὴν γῆν φερομένοις ἠλέγγετο κάμνουσα. Ὅτι μὲν οὖν σφόδρα φιλόθεος ἦν ἡ μακαρία, δυνατόν ἐντεθῆεν τεκμῆρασθαι· ὅτι δὲ καὶ περὶ τοὺς ὁμογενεῖς συμπαιθῆς καὶ φιλόανθρωπος ἐχηρημάτισε, παρα-

στήσει τὸ⁷ νῦν ὀρθησόμενον. Ἦκέ ποτε ὁ τοὺς δημοσίους εἰσπραττόμενος φόρος — διοικητὴν (1) οἶδε τοῦτον καλεῖν ἢ συνήθεια — καὶ τοὺς τὴν κόμην οἰκοῦντας κατεῖχε, καὶ εἰς φυλακὴν ἐν στρέβλαις παρεδίδου μὴ ἔχοντας⁸ ἀποδοῦναι τὸ ἀπαιτούμενον. Τί οὖν ἡ φιλοικτος ἐκείνη ψυχῆ; Ἐπαθὲ τι πρὸς τὴν ἀκοήν, οὐκ ἔφερον οὕτω πάσχειν κακῶς τοὺς τῆς κόμης οἰκήτορας, ἀπειδε πρὸς τὴν ἐαυτῆς οὐσίαν, χρυσίον ἐξήτει πρὸς ἐλευθερίαν τοῖς πάσχουσιν, οὐκ εὗρισκε τοῦτο παρ' ἐαυτῆς, φίλοι κηρώσαν αὐτῆ τὸ ζητούμενον, καὶ λαβοῦσα τὸ δάνειον, πέμπει διὰ τινος ἀνθρώπου χρηστοῦ τῷ εἰσπραττόντι καὶ τοὺς δεσμώτας ἐκλύεται· οἱ δὲ τῆς εἰρηκτῆς ἀπολυθέντες οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἕκαστος, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ὄνυσαμένην ἅπαντες ἔρχονται χαίροντες, εὐφημοῦντες, τὴν εὐεργεσίαν κηρύττοντες. Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον ἦν⁹ ἐκ πολλῶν καὶ ἀντὶ πολλῶν ἔν ἐν ἀρχαῖς φιλανθρωπίας τεκμήριον. Τί δὲ¹⁰ ἐν τοῖς περιστατικοῖς καὶ τοῖς πειρασμοῖς; Πότερον ἀγεννῶς κατέπιπτε¹¹ καὶ ἐμαλακίζετο, ἢ τὸναντίον¹² γενναίως ἔφερε καὶ ἠνδράζετο; ἢ πάντως οὐκ ἦν εἶδος ἀφιλόσοφον εὔρειν ἐν αὐτῇ, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς ἐλέγχεσθαι τὴν φιλόθειον; δηλώσει δὲ τὰ ἐξῆς.

4. Τοῦ γάμου καρπὸς αὐτῆ παιδίον ἄρρον ἐγένετο καὶ τὸ βρέφος Ὀρέστην ὠνόμασεν· πέμπτον δὲ τῆς ἡλικίας ὁ παῖς εἶχεν ἔτος καὶ τῆ τοῦ θανάτου δροπᾶν ἄωρος θερίζεται. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἔκλειον ἀπαράκλητα καὶ ἀτάκτως ἐκόπτοντο· ἡ δὲ, μήτηρ ἦν, ἐστρέφετο μὲν¹ ὡς εἰκὸς τὰ σπλάγγνα καὶ ἐσπαράττειτο, ἔμενε δὲ καθ' ἐαυτὴν στενάζουσα καὶ εἰς φανερά ἐξέπιπτε δάκρυα, οὐ μὴν καὶ ἄσεμνόν τι ἐπεδείξατο, οὐ τὴν κόμην ἐσπάρειεν, οὐ τὰς παρειὰς ταῖς χερσὶν ἤσχυεν, οὐ τὸν χιτῶνα διέροηξεν, οὐ κόνιν τῆς κεφαλῆς κατεχέατο, οὐ βλάσφημον ῥῆμα προήκατο, ἀλλὰ μικροῦ τὴν φῶσιν ἐνίκησε, καὶ ὅσον δεῖξει ὅτι μήτηρ ἐστὶ τοσοῦτον ἐπιδακρυόουσα, εὐχαριστοῦσα ἦν² τῷ ταμίᾳ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, καὶ ἡρεμία³ φωνῆ καὶ καθεστῶσῃ τῇ διανοίᾳ τὰ τοῦ Ἰωβ μεγαλοψύχως ἐφθέγγετο· «Ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλετο· ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο· εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας.» Οὕτω μὲν ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας ἔφερε τὰ συμπίπτοντα· εἰ γὰρ μονογενοῦς υἱοῦ τελευτῆν οὕτω γενναίως ἐδέξατο, τί τῶν ἄλλως ἀλγεονόντων⁴ οὐκ ἂν εὐχερῶς καὶ μετρίως ἤνεγκε;

5. Τί τὸ μετὰ τοῦτο; Δεύτερον ἔσχεν υἱὸν ἡ Μαρία, καὶ τοῦτον Βαρδάνην (2) ὠνόμασεν· εἶτα τὴν ἐπὶ Βιζύης (3) ἐστείλατο, καὶ ἡ αἰτία τῆς μετοικίας τοιαύτη ἦν. Μετὰ τὸν αὐτοκράτορα Βασίλειον Λέων ὁ Σοφὸς καὶ Ἀλέξαν-

VITA

misericoor-
dia in
pauperes.

Psalm.25,8.

B

pietas.

Filioli
primoge-
niti
funus

invicto
animo
tolerat.

Iob, 1, 21.

Bizyam
migrat,

3. —¹ αὐτοῖς L. —² ἠγάπησα κόριε V. —³ (τὰ ἄλλα - ἐκέχρητο) bis scripserat V. —⁴ τὴν om. L. —⁵ (εἰς Θεὸν) Θεοῦ L. —⁶ πορεύεσθαι V, item infra ἐπάβητο. —⁷ τὸν L. —⁸ ἔχοντας V, L. —⁹ ἐν V. —

¹⁰ dat V non male. —¹¹ κατέπιπτον L. —¹² τὸναντίως L. —¹ στρέφουμένη L. —² οὖν L. —³ ἡρεμία V, ἡρεμία L. —⁴ ἀλγεονόντων L.

(1) Cum diucitin, quod latine dispositor Siciliae dicitur. Ep. Hadriani papae ad Carolum Magnum, ed. W. GUNDLACH, M.G., Epist. t. III, p. 616; spaliarios duos cum diucitin Siciliae, id., ibid., p. 617. Horum igitur «dispositorum» erat vectigalibus colligendis prospicere (Leo VI, Novella 61, ed. C. E. ZACHARIAE a LINGENTHAL,

Ius Graeco-Romanum, t. III, Lipsiae, 1857, p. 157). Isti tamen non solebant ipsi per se a tributariis aes exigere sed per administratos suos, qui παράτορες dicebantur. Vide I. B. BURY, The Imperial Administrative System, p. 89.—(2) Vide Comm. praev. num. 3, supra, p. 688.—(3) Ibid., p. 689, annot. 1.

-δρος

ΝΥΤΑ

δρος (1) οί τούτων παίδες τήν ἀρχήν διεδέξαντο · ὁ δὲ τῶν Βουλγάρων ἀρχὸν Συμεὸν χριστιανοῦ μὲν φέρον προσηγορίαν, ἀνὴρ δὲ χρηματίζων αἰμάτων τέλειος, ἐπιστρατεύει τρικαῦτα Ῥωμαίοις καὶ πόλιν φόνον ἐργάζεται. Τότε¹ τούτων ὁ τῆς Μαρίας ἀνὴρ Νικηφόρος ἀριστεύει τοῖς Βουλγάροις μαχόμενος καὶ ψήφω τῶν κρατούντων εἰς τὴν τῆς Βιζύης τοῦρμαν ἐκπέμπεται, καὶ δὴ τὴν πόλιν ταύτην σὺν γυναικί² καὶ τέκνοις (2) καταλαμβάνει. Ἐνταῦθα ἡ Μαρία τὸν μὲν τόπον ἡμίφην ἀπὸ κόμης εἰς πόλιν μεταλθοῦσα, τὸν δὲ τρόπον οὐκ ἡμίφην, ἀλλὰ τῆς ἰδίας προθέσεως εἶχετο · χήρῃς τε γὰρ³ καὶ ὄρφανοῖς ἐπήρκει καὶ μοναχοῖς, τοῖς τε ἐν σχολαίοις καὶ τοῖς ἐν οἰκίαις ἐκείνης ἐγκλείουσιν ἐχορήγει τὰ πρὸς τὴν χρείαν · ἱερεῖ⁴ δὲ τινι συνήθει χρωμένη, διὰ τούτου τῆς ἐκκοσμίας τῶν πέριξ ναῶν ἐπεμέλετο. Ἐν μέντοι τοῦτο μόνον ἠλλοίωσεν, ὅτι μικροὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐφ' ἑκάστης ὡς πρότερον κατελάμβανεν, ἀλλ' οἴκοι τὰς προσευχὰς ἐποιεῖτο τῇ τῆς θεομήτορος εἰκόνι προσκλιπτοῦσα καὶ τὰς καταλήλους φθὰς προσάδουσα μετὰ καὶ τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν · καὶ ταύτην γὰρ καλῶς ἠκριβώσατο · τὴν γε μὴν ἠλλοίωσεν ταύτην⁵ οὐ ἄρα οὐκ οὐδ' ὄκνος εἰργάσατο, ἀλλὰ σφόδρον αἰδῶς καὶ τὸ μὴ βούλεσθαι ὡς ἐν πόλει πολυανθρώπων πᾶσιν ἀκριβῶς δοῦσθαι, ξένοις τε καὶ αὐτόχθοις. Τοῦτο μὲν οὖν⁶ ὡς μόνον καινοτομηθὲν ἐπεσημειώθη, τὰ δ' ἄλλα⁷ ὡς περὶ σιωπῆς τις ἀλληλωνχοῦμενα, τὴν ἀριμονίαν ἀκριβῶς ἐσωζεν. Ἦκουσεν ἡ αἰδέσιμος τῆς τοῦ σωτήρος φωνῆς · «Μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων,» καὶ τοὺς ἐκείνων ἀγγέλους τῆς περὶ αὐτοῦς κηδεμονίας ἔχειν ἠπείχετο μάτρωρα. Ἀμέλει κἂν οἰκέτης⁸ προσήλθεν ἀλλότριος ἢ τι, χροῖμα δεσποτικὸν ἀπολωλεκῶς ἢ σκεῦος συντριψας, ἐλάμβανεν ὅπερ ἀπέλασε καὶ πρὸς τὸν οἰκεῖον⁹ δεσπότην ἐπαγγέλλει χάριον, οὐ πληγὰς τινος δεδοικῶς οὐδὲ μάστιγας. Καὶ θεραπεύωντας δὲ καὶ θεραπευομένους τὰς ἐκείνης <οὐχ¹⁰> ὡς δούλους εὐφρα, καὶ ὡς οἰκεῖον μελῶν ἐφέλδεται, σφῶς ἐκείνη κρινούσα πάντα τὰ ἐκ Θεοῦ καὶ τὴν ὁμοτιμίαν λογιζομένη τῆς φύσεως καὶ δ, τι περὶ οὐσα καὶ χερσὶν ἢ ποσὶ τοῖς δούλοις κερχόμεθα καὶ τὰς ἐντελεῖς μάλιστα καὶ δυνατοῦστέρας διακονίας αὐτοὶ πολλὰκις ἠρεμοῦντες δι' ἐκείνων ἀνόμεν · διὰ ταῦτα καὶ μαστίζειν οὐκ ἠθέλην, καὶ τρέφειν καὶ θάλπειν ἔσπευδε¹¹ · τοῖς γε μὴν ἐπιδημοῦσι τῶν ξένων οὐκ ἐπιζυγοῦσθαι τὰς θύρας ἐκέλευεν, ἀλλ' ἀναπεπταμένους αὐτοὺς ἐπεδέχετο, καὶ δαυιλῶς δεξιονομένη χάριοντας ἐξέπεμπε. Καὶ μοναχοὶ δὲ ἐπαρέβαλον, βαβαὶ τῆς τιμῆς, βαβαὶ τῆς φιλοφροσύνης · ὡς ἀγγέλους Θεοῦ ἄσθεν κατιόντας, ἐδλογίαν κομίζοντας, οὐράνια δῶρα φέροντας οὕτως ἐδέχετο, οὕτως ἐτίμα, οὕτως ἀσμένως ἠσπάζετο. Ἀλλὰ τοιαύτη μὲν περὶ τοῦς ἄλλους ἐδεδάντο · αὐτὴ δὲ ἀτημελῶς εἶχε περὶ ἑαυτὴν καὶ κόσμον μὲν ἠγείτο τὴν ἀκοσ-

ubi virtutibus omnibus clarescit.

B

Matth. 18, 10.

C

μίαν, τὸ δὲ κομίσθαι χροσῶ ἢ ἱματισμῶ D κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ θεοῦ Παύλον παραίτησιν 1 Tim. 2, 9. ἀπεπέμπτο, τῇ ψυχῇ δὲ τὰ χροσῶ καὶ τοὺς διαφανεῖς καὶ τιμίους λίθους καὶ τὰς λαμπρὰς ἐσθήτας διὰ τῆς τῶν πενήτων χειρὸς παρετίθετο · ὅσα γὰρ εἰς κλήρον αὐτῇ προσήρμοσε, πάντα τοῖς ἄνω θησαυροῖς ἐναπέθετο, μηδὲν τοῖς τέκνοις καταλιποῦσα · τῶν γε μὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἤγνωτό τί ποτε, ἵνα μὴ τὰ κατ' αὐτὴν ἐκπύστα γένηται καὶ ὡς εἰκὴ σπαθῶσαν αὐτὴν αἰτιάσθαι καὶ ταραχῆς ἐμπλήρη τὸν οἶκον. Τὰ δὲ περὶ τὴν διαίταν, εἰ μὲν παρῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς¹², τὰς τεσσαρακοστὰς μόνον αὐτῇ ἐνήστευεν · εἰ δὲ στρατενόμενος ἀπεδήμει, καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντα καιρὸν κροσφαγίας ἀπέχετο, προσάσει μὲν διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀποθνήσκον, τῇ δ' ἀληθείᾳ διὰ τὸ τῆς νηστείας ὀφέλιμον. Πρὸς μέντοι τὸν οἶνον καὶ φάσι πως διεβέβλητο κατὰ τινα τοῦ σώματος κροσῶν καὶ ἰδιότητα, ὡς νησιόθεν αὐτοῦ μὴ γέσασθαι.

6. Ταῦτα τῆς μακαρίας τὰ κατορθώματα · ἄλλα τῆς θαυμασίας ἐκείνης τὰ προσηύματα, ἐφ' οἷς οἱ μὲν ἀκούοντες ἢ ὁρῶντες ἐξίσταντο, ὁ δὲ Θεὸς ἐδοξάζετο. Τελευτήσαντος δὲ αὐτῆ καὶ τοῦ δευτέρου παιδός, φέρεται μὲν ἐπαρῶστος τὸ πάθος · οὐ πολλὸς δὲ καιρὸς παρήλθε, καὶ συλλαμβάνει πάλιν καὶ τίθει διδόμενος, καὶ τι ξένον ἐθῶς περὶ τοὺς τεχνήντας ἐρένετο. Ὁ μὲν γὰρ πρωτότοκος, ὁ καὶ Βαάνης (2) κληθεῖς, ἀπὸ τοῦ δεξιῶ ὄμων οἶά τινα ζώνην εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν διατείνουσαν εἶχε κατὰ διάμετρον · ὁ δὲ μετ' αὐτὸν τεχνεῖς, Στέφανος δὲ ὀνομασθεῖς, ἀπὸ κροσῆς μέγρους ὄμων διάζωμά τι περιεβέβλητο κατακλίθειον. Ἐδόκει δὲ ταῦτα τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ οὐκ ἀσύμβολα, καὶ διεπόρουν τί ἄρα καὶ βούλεται τὰ ὀρώμενα. Ἡ μὲν οὖν μήτηρ τὸν μὲν στρατιώτην, τὸν δὲ μοναχὸν ἔσειθαι προηγόρευσεν · ὁ δὲ πατὴρ τὸν μὲν πρωτότοκον καὶ αὐτὸς εἰς στρατιώτην ἐγκαταλέγει ἔφησε βούλεσθαι, τὸν δ' ἕτερον γραμματιστῆ παραδοῦναι καὶ τὰ εἰς λόγους δεξιῶν ἐργασομένον¹ τοῖς περὶ τὰ βασίλεια τρεφομένοις ἐναριθμῶν ἐλεγεν. Ἡ δὲ μακαρία ταῦτα μὲν εἶπεν · «Ὡς ἂν ὀκονομῆση Θεός, ἀγοῖτο · ἐγὼ μὲν τὴν ὀποτέρω ἐσομένην ἔκβασις ἐπ' αὐτοῖς, οὐκ ἂν θεασαίμην · ἀπελευσομαι γὰρ, οἶμαι, ἐντεῦθεν πρὶν ἢ ταῦτα γενέσθαι.» Ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἐκείνης ἐξέβη πρόρρησιν καὶ ὁ μὲν τῶν παιδῶν ἐς² στρατιώτην, ὁ δὲ ἐς³ μοναχὸς παρήγγειλε, προῖον ὁ λόγος δηλώσει.

7. Ταύτης μὲν τῆς οὕτω βιοσῆς τὸν τρόπον καὶ οὕτω παρὰ πάντων ἐπαινουμένης, ὁ τὸν Ἰωβ μὲν πρότερον⁴, τὸν δὲ Πέτρον⁵ ἐξαιτησάμενος ὄσπερον, ὁ τὴν ἡμετέραν πτέρναν τηρῶν καὶ τῆς ἐν βίῳ πορείας τὸ τέλος ἐπιτηρῶν μάλιστα, ἐξαιτεῖται καὶ τὴν μακαλίαν, ὡς εἶπκε, καὶ ζητεῖ τὴν κατὰ Θεὸν αὐτῆς πολιτείαν ὑποσκελίσαι καὶ περιτρέφαι τὰ διαβήματα καὶ τὴν κατευθυνομένην ταράζει τρέ-

Altero filio orbata,

gemellos parit

ominosa nota signatos.

Supremo diaboli conatu Gen. 3, 15.

5. —¹ ὅτε V omisso τ a rubricatore. —² γυναιξί L. —³ om. L. —⁴ ἱερεῖς L. —⁵ (ταύτην - ταύτην) om. L. —⁶ om. L. —⁷ ἄλλα V. —⁸ ἰκέτης L. —

9 om. L. —¹⁰ om. V, L. —¹¹ ἠθέληεν L. —¹² L, om. V. 6. —¹ ἐργασάμενος V. —² εἰς L. 7. —¹ πρότερον μὲν L. —² (τ. δ. H.) om. L.

(1) Leo VI, cognomento Sapiens (886-911), et Alexander, qui nomine magis quam re fratri suo primum in regno consociatus (886-904), Leo-

ni superstes, Constantini eius filii brevi tempore (911-912) tutor fuit. — (2) Vide Comm. praev. num. 3, supra, p. 689, annot. 2.— (3) Ibid., p. 688.

-βον.

A βοη. Καὶ δὴ τοιοῦτόν τινα τελευταῖον πειρασ-
μὸν τῆ σεμνοτάτῃ γυναικῶν ἐπιφέρει, ἐφ' ᾧ
καὶ τὸν βίον καταλείπει καὶ πρὸς τὴν ἀγῆρω
ζωὴν μετατίθεται. Ἀλλὰ μοι σκοπεῖτε τὴν
κακοφυλίαν τοῦ πειραστοῦ καὶ δεινότητα καὶ
δπως τὸν μείζονα πειρασμὸν καὶ ἀφόρητον οὐκ
ἐν ἀρχῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τέλει προσήγαγεν· οὗτος
γὰρ ὁ τρόπος τῆς ἐκείνου τέχνης καὶ μεθοδείας
τὰς δομιντέρας πείρας καὶ ἰσχυροτέρας³ ἐν
ἐσχάτοις ταμεινεσθαι καὶ μετὰ πάσης ἐπάγειν
μηχανουργίας, ἵν' ὅταν ἀπονήσῃ τοῖς προλαβοῦσι
τεχνάσμασι, ἐπαγαγὼν μετὰ ταῦτα τὸ κραταιό-
τερον, ἠτιήσῃ καὶ παραστήσῃται. Ὁ μὲν οὖν
τοιοῦτός ἐστι καὶ οὐδέποτε τῆς ἐαυτοῦ ἐπιλή-
σεται πανουργίας· ὁ δὲ τῶν δυνάμεων κύριος
οἶδε τοὺς ἐαυτοῦ καὶ πατεῖν αὐτοὺς ποιεῖ ἐπὶ
πάσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, ὅλην αὐτὴν
τιθεὶς τοῖς ἐνδυναμωμένοις ἐν τῷ κράτει τῆς
ἰσχύος αὐτοῦ· καὶ τὸ θαυμάσιον, ὅτι καὶ γυ-
ναῖκες ἀπαλαί τὸν ἐγκαυχόμενον νικᾷ⁴ τὴν
ἐπ' οὐρανὸν διαπαίζουσιν. Ὅσπερ οὖν καὶ
ἡ τελεία αὕτη περιστερᾷ, ἣ ὅλη ἀγομένη τῷ
πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοὺς βρόχους ὑπερτίσσα
τοῦ ποτηροῦ, οὐ συνελήφθη τῷ πειρασμῷ· ὁ
δὲ ἦν ἡ⁵ βαρυνάτη συγκοφαντία, ἣ καὶ ἄνδρας
ταπεινοῦσα κατὰ τὴν παροιμίαν, ἦν οὐδὲ ὁ
πολύτλας Ἰωβ μετρίως ἠνεγκεν, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ
τοῖς αὐτοῖς ἢ συγκοφαντία. Τίνας δὲ καὶ οἱ
πλέξαντες; Οὐκ ἄλλοι, ἀλλ' ἀδελφοὶ τοῦ τῆς
Μαρίας ἀνδρός, — Ἐλένη καὶ Ἀλέξιος⁶ αὐτῶν
τὰ ὀνόματα — οὗτοι τὴν σώφρονα πρὸς αὐτὸν
διαβάλλουσιν (ἢ Ἀγκυτῖα, φασί, τὸν Ἰωσήφ)
ὡς τὸν οἶκον κενόουσαν καὶ Δημητρίῳ τῷ οἰκέτῃ
συμπερομένην. Ἐδέξαστο τὴν διαβολὴν ὁ ἀνὴρ,
ἀληθῆ νενόμικεν εἶναι καὶ οὐκέτι λοιπὸν εἰρη-
νεύειν ἤθελε πρὸς τὴν σύζυγον. Ἰδία μὲντοι
ταύτην καλέσας· «Ὁδὲ καλῆ (φρσίν) ἢ ἀκοή,
ὦ γύναι, ἦν περὶ σοῦ ἀκούω.» Τῆς δὲ τυβομέ-
νης, καὶ τίς ἢ ἀκοή καὶ παρὰ τίνος ταύτην ἐκε-
νος⁷ ἀκούσειεν· «Ἀδελφοὶ μὲν (εἶπεν) οἱ
ἀπαγγελίαντες, κένωσις δὲ τῆς οἰκίας ἐστὶ τὸ
ἀπαγγελθῆναι, καὶ τὸ δεινότερον, μοιχεία σὴ⁸
πρὸς τὸν οἰκέτην Δημήτριον.» Ἦκουσεν ἢ
σεμνοτάτῃ τὸ αἰσχιστον τοῦτο ῥῆμα καὶ βύ-
θιον τι καὶ περιπαθεὶς στενάξασα καὶ δακρῶν
τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήσασα· «Ὀμοῖο ἀπόλωλεν
(εἶπεν) ἐξ ἀνθρώπων ἡ πίστις. Εἰ κάμοι πιστεῦ-
σθαι ἀπολογουμένη ἐφ' οἷς διαβέβλημαι σή-
μερον, εἰ μὴ ἐκατέρας τὰς ἀκοὰς τοῖς κατεπισθῶ-
σιν ἐκδέδωκα, ἀλλὰ θατέραν ἐμοὶ τετήρηκας·
οὐκ οἶδα ταῦτα τὰ πράγματα ἐφ' οἷς ἐπλάσθη
τὰ ῥήματα⁹· οὐκ οἶδα κοίτην ἀνδρός εἰ μὴ
τὴν σὴν, ἀνερ γλῆκῦτατε, ᾧ νομίμως συνεζύ-
γη, ᾧ παρὰ τῆς μητρὸς ἐξεδόθη, καὶ οὐ¹⁰
μόνον τὴν ὁμιλίαν ἐγνώρισα. Ἠδέως δ' ἂν
καὶ ταύτης ἀπειχόμενη ἐγὼ, εἶπερ ἐξῆν καὶ ὁ
θεῖος νόμος ἐπέτρπε· νῦν δὲ οἶδα ὅτι οὐκ ἐξου-
σιάζω τοῦ σώματος, ἀλλὰ σὺ μου εἶ¹¹ κεφαλὴ,
κἂν σοὶ μὴ δοκῇ¹². Καὶ ταῦτα μὲν ἀπολογοῦ-
μαι περὶ τῆς ἀποφύμου διαβολῆς, καὶ τὸν πάντα
βλέποντα ὀφθαλμὸν καλῶ μάστρα, ὡς οὐκ
ἤσχηνα ἑμάντην οὐδὲ τὴν σὴν κοίτην ἠδίκησα.

³ καὶ ἰσχυροτέρας πείρας L. — ⁴ νικᾷ V. — ⁵ om. L. — ⁶ Ἀλέξιος καὶ Ἐλένη L. — ⁷ om. L. — ⁸ σοὶ L. — ⁹ (οὐκ οἶδα - τὰ ῥήματα) bis scripserat V. — ¹⁰ σου L. — ¹¹ ἢ L. — ¹² κἂν σοὶ μοι δοκοῖ L. —

Πρὸς μὲντοι τὸ «σκορπίζειν τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ»,
αὐτοὶ λεγέτωσαν οἱ κατήγοροι, τίς ἢ διαπάνη
καὶ ποῦ καὶ περὶ τίνα· κἂν μὲν γὰρ σπαταλῶ-
σαν καὶ τρυφῶσαν καὶ βλακευομένην ἐροῦσι
ταῦτά με¹³ διαπανῶν καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐναρ-
γεῖς καὶ τεκμηριώδεις παράσχωσι, καὶ αὐτὸς
ἐπιτίμησον· ἐκδέξομαι δὲ καὶ τὴν θείαν καὶ
ἄφικτον ἀνταπόδοσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρί-
σεως. Εἰ¹⁴ δὲ ταῖς χρεῖαις τῶν ἁγίων κοινο-
νοῦσα καὶ πεινῶντας τρέφουσα καὶ τὸ ἐνδεὲς
τοῖς πένθει παραμυθουμένη, κοινὴν τὴν σω-
τηρίαν ἐν αὐτῷ καὶ σοὶ πραγματεύομαι, ὅτι
καὶ κοινὸς ἡμῖν ὁ βίος· ἀρὰ γε ζημίαν κρινού-
μαι τὸν σκορπισμὸν ἢ κέρδος καὶ σπέρμα πο-
λύχρον ἀναδιδόν τὸν καρπὸν;»

8. Πρὸς ταῦτα ὁ Νικηφόρος· «Ὁδὲ ἐγὼ (εἶ-
πε) τὴν εἰς τοὺς δεομένους φιλοτιμίαν κωλύω·
οἶσθα γὰρ ὅτι οὐδέποτε τὴν σὴν προθυμίαν
ἀνέκοφα· τὸ σφόδρα μὲντοι ἀφειδὲς¹ αἰτιώ-
μαι καὶ μεγαλόφρονον, μήπως τὰς τῶν ἄλλων
ἐνδείας οὕτω θαυμάσιως θεραπεύοντες εἰς παν-
τελῆ πτωχείαν ἡμεῖς κατανήσωμεν.» Ταῦτα
εἰπὼν καὶ ἀκούσας, τὴν ὁμιλίαν διέλιπε, τοῖς
κατήγοροις μᾶλλον ἢ τῇ συζύγῳ τὸν νοῦν προσ-
θέμενος. Ἐντεῦθεν λοιπὸν καὶ τῷ κοιτῶνι τῆς
μακαρίας παρακατέστησε φύλακας καὶ τὰ κατ'
αὐτὴν ἐπιμελῶς ἐξιχνίαζε· καὶ ποτε θεραπευ-
νίδα τὴν μάλιστα γνησίαν ἐκείνην, ἐφ' ἧς καὶ
τὴν ἐπιθεσίαν ἐδέχετο, κελύσας ἀχθῆναι,
ἐπεὶ δὴ καὶ παρέστη, σύννον ἐγκαταστήσας
τὸ ἐπισκήριον καὶ λοξήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς· καὶ
τὴν φωνὴν τραχύνας, ἀγρίῳ καὶ βλέμματι καὶ
φθέγματι ἠρώτα περὶ τῆς δεσποίνης, αὐτὴν
καὶ ἀποκτενεῖν ἠπέλει, εἰ μὴ τὸν μοῖχόν αὐτῆς
ἀπαγγεῖλειεν. Ἐκείνη δὲ δούλη μὲν οὐσα τὴν
τύχην, οὐ δούλη δὲ τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ἐλευ-
θέραν ἔχουσα τὴν ψυχὴν, οὐ δειλίᾳ προδόδοκε
τὴν ἀλήθειαν οὐδὲ τῆς δεσποίνης διὰ τὴν ἀπει-
λὴν κατεψεύσατο, ἀλλὰ παρηγοίας πρὸς τὸν
δεσπότην ἐφθέγγετο ῥήματα· ἔφη γὰρ· «Ἡ
ζωὴ καὶ ὁ θάνατός μου ἐν ταῖς χερσὶ σοῦ ἐστι,
κύριε μου, σήμερον, καὶ πρὸς τὸ παθεῖν ἐγκει-
μαι· πᾶν ὅ,τι καὶ βούλοιο· τῇ μὲντοι δεσποίνῃ
φαῦλον οὐδὲν ἐγὼ σύννοια οὐδ' ἄλλον λόγοντος
ἤκουσα.» Ὁργῆς ἐπὶ τούτοις ἐκείνος ἐπλήσθη
καὶ τὴν δούλην ἐπὶ τῆς γῆς ἐκταθεῖσαν² ἰ-
σχυρῶς ἐκέλευε τύπτεσθαι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἰκανῶς
μαστιχθεῖσας³, οὐδὲν πλέον εἶχε μαθεῖν, ἀνε-
θῆναι μόλις ταύτην⁴ ἐπέτρπε. Ταῦτα ἰδοῦσα
ἢ μακαρία καὶ τὴν τοῦ διαβόλου κατ' αὐτῆς
ἐπιγνοῦσα μανίαν⁵, πρὸς τὰς μοναζούσας καὶ
τοὺς μοναχοὺς ἀποπέλλει, οἷς διηκόνει, καὶ
τὰ καθ' ἐαυτὴν ἐκκαλύψασα ἠξίον διὰ τὴν κατὰ
Θεὸν ἀγάπην τὴν ὑπὲρ αὐτῆς εὐχὴν ἀναδέξα-
σθαι· καὶ αὐτὴ δὲ κατὰ τοῦ πειρασμοῦ ὀλιζο-
μένη, τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει πρὸς τὸν δυ-
νάμενον ῥέεσθαι μετὰ δακρῶν ἔλεγεν· «Ὁ
Θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσσχε· κύριε,
εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦσον», καὶ τῶν συγκο-
φαντῶν ὑπερηχέτο, ἀφελθῆναι αὐτοῖς τὴν ἀ-
μαρτίαν ἐδέετο. Ἐπεφύει δ' αὐτῇ καὶ ἕτερος
κατήγορος, — Δρόσος τοῦτῳ τὸ ὄνομα, — ἐν

¹³ ταῦτα μὲν L. — ¹⁴ ἢ V. — 8. — ¹ ἀφειδὲς L. — ² ἐγκαταθεῖσαν L. — ³ μαστιχθεῖσας V. — ⁴ μόλις add. L. — ⁵ καὶ τὴν add. L.

VITA

Rom.12,13.

a se depel-
lere potest;

E

cuius mul-
tiplicem
saevitiam

F

patienter
tolerat.

Psalm.69,2.

ἐπὶ

VITA
Iustis
Mariae
querelis
vir exas-
peratus
in eam
irrupit;
quae, dum
aufugit,
humi lapsu
allisa

ἐπὶ τῆς ἐαυτοῦ⁹ οἰκίας κατέστησεν ὁ κοῦφος ἐκεῖνος καὶ ἠρόνως ἀπὸ τῶν αὐτῶν καθάπερ τὰ κενὰ τῶν ἀγγελίων φερόμενος· ἐπέστησε δὲ καὶ τῇ συζύγῳ τούτου φροσόν, τηρεῖν αὐτὴν⁷ ἐπιμελῶς ἐντειλάμενος, μεθ' οὗ καὶ τινὰ τῶν θεραπειῶν, ἣ καὶ τὸ ταμιεῖον πιστεύσας, πάντα τρόπον λυπεῖν τὴν μακαρίαν ἐκέλευσε, κἂν λαβεῖν τι βοῦλοιο, μὴ ἐφιέναι, κἂν αἰτήσοιτο, μὴ δίδοναι. Τούτοις τοῖς λυπηροῖς καὶ ἄρρωστία προσετέθη⁸ τοῦ σώματος καὶ ἡ σέντροφος τοῦ στομάχου ἐπετάθη ἀσθένεια, ὅφ' ἣς μάλιστα καὶ συνεχῶς κακῶς ἔπασχε, ὀδύνας τε⁹ καὶ ἀηδίας ἐφίστατο· καὶ ὅτε δὲ¹⁰ ὁ τῆς ἐκδημίας ἐπέστη καιρὸς, τοῖς τοῦ στομάχου κακοῖς ἐτρέχετο· συνέπεσε δὲ τηρικαῦτα καὶ τι¹¹ τοιοῦτον.

9. Παρῆν μὲν ἡ κυριακή, καθ' ἣν τὴν τῶν κρεῶν ἀποχὴν οἱ χριστιανοὶ ποιοῦμενοι πρὸς τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν ἐτοιμάζονται· ὁ δὲ ἀμελείκτος ἐκεῖνος ἀνηρ οὐδὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν συνεστιαθῆναι τῇ συζύγῳ ἠθέλησεν, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἄλλων οἰκείων ἐσθίων διετέλει καὶ πίνων· τὸ δὲ πρᾶγμα λυπηρὸν ἔδωκε τῇ μακαρίᾳ, καὶ ταῖς παρούσαις γυναιξίν ὁμιλοῦσα ἔφη· « Ἰδοὺ ἡμέραι τῆς ἐργρατείας ἐπέστησαν, καθ' ἃς τὰ προστριβέντα ἡμῖν μοιόσματα ἐν μετανοίᾳ καθαίρομεν· πῶς οὖν ἡ τοῦ ἐμοῦ συζύγου δεκτὴ ἔσται νηστεία καὶ προσευχὴ ἀκατάλακτα ὀνομαίνοντος καὶ τὴν κενὴν ἔχθραν φυλάττοντος ἄντων; Ἄλλ' οὐαί σοι, πονηρὴ καὶ βασκανέ, καὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ἐχθρὴ καὶ Θεοῦ ἀλλότριε Σαταν· σὸν τοῦτοτὸ ἔργον τοῦ τὰς καρδίας σκληρόντοτος. » Ἐπεσεν ὁ λόγος οὗτος εἰς ἀκοὴν τινος χαιρεκάκου, ὃς δὴ καὶ δραμῶν οὐχ ὡς ἤκουσεν οὕτως τῷ Νικηφόρῳ ἀτηγγεῖλεν, ἀλλ' ὡς ἔμελλεν ἐκεῖνον ἐρεθίσαι καὶ τὸν θυμὸν ἀνεγείρειν μελίζονα· « Ἡ συζύγος γὰρ (φησὶν) οὐδὲ χριστιανὸν εἶναι σε τίθεται οὐδὲ χρηστὰς ἔχειν ἐλπίδας, αὐτῇ μὴ καταλαττόμενον, ἀλλὰ Σατανᾶν ἀντικρὺς ὀνομάζει, τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνον καὶ Θεοῦ ἀντικείμενον¹. » Ταῦτα ἐκεῖνος ὡς² ἤκουσεν, ἐκινήθη μὲν κατ' ἀ- τῆς, ἐπέσχε δ' ὁμοῦς ἐαυτὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, αἰδεσθεὶς τοὺς παρόντας καὶ τὴν ὀμίην ἐπι- κόπτοντας. Τῇ δὲ ἐξῆς περὶ τὸν ὄρθρον λαβὼν φραγγέλιον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτῆς καὶ ἀνεῖσας — ἡ γὰρ φωταγωγὸς ἀπομένη τευχάνουσα³ τῆς θείας εἰκόνας τῆς θεομήτορος τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ σκότος διέλυε καὶ φαίνεσθαι τὰ ἔνδον ἐποίησε, — ὅφ' τὴν μακαρίαν ἐπὶ τῆς κλί- νης κειμένην καὶ βρέφος ἐν ταῖς ἀγκάλαις φέ- ρουσαν, καὶ τῆς κόμης αὐτῆς δραξάμενος εἴλκε καὶ ἐτυπτεν ἀφειδῶς, ἕως τις τῶν παρεστῶ- των παίδων δραμῶν τοῖς ἔξω μὴνεί, καὶ τινες εἰσιόντες μάλιστ' αὐτὸν ἐξ αὐτῆς ἀπέσπασαν.

10. Αὕτη δὲ τὰς χεῖρας ἐκεῖνον διαφρυοῦσα καὶ πρὸς μέρος τι τῆς οἰκίας μεταβαίνειν ὀρ- μήσασα προσπαταίει τοὺς πόδας καὶ συμποδί- ζεται καὶ τὴν κεφαλὴν τραυματίζεται. Τριῶν δὲ αἰτιῶν συνδραμόντων⁴, ἀσθενείας καὶ λύπης καὶ πληγῆς, παρὰ φύσιν θερμαίνεται καὶ τῇ

κλίνῃ ἐαυτὴν δίδωσι καὶ μετὰ δεκάτην ἡμέραν τῆς νόσον κραταιωθείσας, τάδε δηλοῖ τῷ ἄν- δρῃ· « Εἰ βοῦλει, κύριε μου, ζῶσαν⁵ ἔτι με τὴν ἀθλίαν ἰδεῖν, ἔλθε καὶ ἀλλήλους ὀφόμεθα. » Ἐπεὶ δὲ καὶ ἦλθεν· « Ἐγὼ μὲν ἤδη ἐκλείω, (φησὶν πρὸς αὐτόν), καὶ τοῦτο δεδήλωκέ μοι καθ' ἔπνοος ὁ κύριος, τὰ δύο μοι πέμψας παιδία ἐκατέρας χεῖρός λαμβανόμενα καὶ πρὸς τὸν καλοῦντα βασιλεῖα χειραγωγεῖν ἐπισχοῦμενα. » Ὅ δὲ ταῦτα ἀκούων κλαίειν ἐπέβαλε, κἀκεῖνη τὸν λόγον πάλιν ἀναλαβοῦσα· « Ἰδοὺ (φησὶν) ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, ἐν τῇ νόσῳ ταύτῃ τελειοῦ-μαι καὶ πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην μελίσταμαι· σὺ δὲ εἰ καὶ μὴ πρότερον, ἀλλὰ ἔτι γούν⁶ δέ- ξαι⁴ τὰ ἐμὰντῆς, ἀληθῶς ταῦτα ἀπαγγελλούσης μου. Οὐ καλὸς ὑπὸ τῶν σκοφαντοῦντων με παρηρέχθης καὶ ἀκοῆν παρεδέξω ματαίαν. Μάρτυς μου κύριος, ὃς εἰς χεῖρας τὴν ψυχὴν παραθήσομαι· οὐκ οἶδα τὸ πονηρὸν ἐκεῖνο ὄη-μα· ἂ οὐκ ἔργον ἠρωτήθην· ἔξελε τῆς καρδίας τὴν φαῦλην ἐτόνοιον καὶ χαιρε καὶ σφύζον μετὰ τῶν τέκνων. » Ταῦτα εἶπε καὶ τὴν χλαμῦδα τῶν ἐαυτῆς ὤμων περιελούσα καὶ τινὰ τῶν οἰκείων καλέσασα, πωλήσασαι ταύτην καὶ ἀποδοῦ-ναι τοῖς χρεώσταις τὸ χρῆμα ἐκέλευεν, εἰπούσα καὶ τῶν δανεισῶν τὰ ὀνόματα καὶ ὅσον ἐκάσ-τω τὸ ὀφειλόμενον. Ὅ δὲ συζύγος· « Τὴν μὲν χλαμῦδα (ἔφη) τοὺς παῖδας ἔασον ἔχειν, ἐγὼ δὲ πᾶσαν τὴν ὀφείλην τοῖς δανεισταῖς ἀποτίσαιμι. » Καὶ δὴ τοῦτο αὐτῆκα μάλα πεποίηκεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ταῖς ἐν τῇ πόλει ἐπιφανέσι τῶν γυναικῶν ὁ ταύτης ἐγγίζων ἐγνώσθη θάνατος, αἱ μὲν παρήσαν πᾶσαι, ἡ δὲ ταύτας ἰδοῦσα καὶ ἀσπασα-μένη καὶ μικρὸν τι προσομιλήσασα, τελευταῖον· « Ἰδοὺ (φησὶν) ὁ οὐρανὸς ἀνοίγεται, καὶ φῶς ἄρρητον βλέπω καὶ στέφανον αἰωροῦμενον· » καὶ τούτοις συναπέθλη τοῖς ὄημασιν.

11. Εἶτα κλαυθμὸς πολλὸς καὶ κοπετὸς ἀνερ-ρήγητο, ὁ μὲν ἐκ τοῦ συζύγου ὁ δὲ παρὰ τῶν γυναικῶν ἐγειρόμενος· τοῦ δὲ θρήνου κατασο-γασθέντος, τὰ¹ ἐπιτάφια λουτρά ἡτοιμάζετο². Πρὶν ἢ δὲ ταῦτα τῆς μακαρίας προσαχθῆναι τῷ σώματι, ἐδώκα τις ἐκεῖθεν³ ἥδη ἐφέρετο καὶ πάντα τὸν³ τόπον ἐπλήρωσεν, ὥστε θανμά-ζειν τὰς συνδραμούσας γυναικας καὶ σκεῶς ἐκλογῆς ὀνομάζειν τὴν ἐκοιμήσασαν. Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ λουτρά προσήχθη καὶ ἡ χρεῖα τὴν ἐντάφιον ἐσθῆτα ἀπῆται, ἐνταῦθα⁴ τῷ ἄνδρῳ τὸ τῆς συζύγου περὶ τὸν ἔλεον γνωρίζεται ἀπλη-στον καὶ ὅτι μὴδὲν ἐκείνη πλὴν τοῦ τελευταίου χιτῶνος ἐαυτῇ καταέλοιπε· πρόσσεισι γὰρ αὐτῷ παιδίσκη — Μαρίνα⁵ τὸ ὄνομα — καὶ μὴδὲν εἶναι λέγων παρ' ἐαυτῇ χιτωνίσκον ἢ ὀθονίον τι τῇ μακαρίᾳ συνταφρῶμενον· τοῦ δὲ ἀποροῦντος⁶ καὶ ζητοῦντος, τί ἄρα τοσαῦτα γέγονε καὶ ποῦ δεδαπάνηται, ἡ παιδίσκη τῷ λόγῳ ἐπιδακρόσασα· « Ἐπὶ τούτοις (φησὶν) ἀπορεῖς, ὦ κύριε μου, καὶ ὅτι μὴ δευτέρον ἔστι τῇ ἐμῇ κυρίᾳ θανμάξεις ἱμάτιον εἰ μὴ τοῦτο, ὃ ταύτην λούοντες περιέδωκαμεν⁷· οὐκ ἦν⁸ ἐκεῖνης τῆς φίλωνθρόπου ψυχῆς ἰδεῖν γυμνὸν καὶ περιδεῖν, οὐκ ἦν θεάσασθαι πένητα καὶ

animo
linquitur.
Marito in-
nocentem
se pro-
testatur,
Psalm.
34, 11.
rebusque
omnibus
compositis
placide-
moritur.
In eius
junere
virtutes
eius
patescunt.
Act. 9, 15.
Paenitentia
marito
παριδεῖν

⁶ αὐτοῦ L. — ⁷ αὐτὸν L. — ⁸ προσετίθη L. — ⁹ καὶ ἀσθενείας add. L. — ¹⁰ om. L. — ¹¹ om. L.
9. — ¹ (ἀλλὰ - ἀντικείμενον) om. L. — ² om. L. — ³ τευχάνη L.
10. — ¹ συνδραμόσων expectaveris. — ² ὄσα L. — ³ om. L. — ⁴ με add. L.
11. — ¹ om. L. — ² ἐτοιμάζετο L. — ³ om. L. — ⁴ ἐνταῦθα V. — ⁵ Μαρίνα L. — ⁶ ἀποροῦτος om. V. — ⁷ περιενδύσαμεν L. — ⁸ om. L.

VITA.

A παριδεῖν· ἐν τούτοις ἐκεῖνα τὰ πολλὰ κεκένωται, ἐν τούτοις ἐσκόπισται. Σὺ δέ μοι⁹ ζῆτῶν ὀθῶνα καὶ χιτῶνα πῶς οὐ περιεργάζῃ τὰ τιμιώτερα; τὸν χρυσὸν φημι καὶ τὸν ἀργυρὸν καὶ τὴν ἄλλην πολυτελεῖ κτήσιν, ἦν καὶ σφόδρα ζητῶν οὐχ εὐρήσεις· οὐδὲν γὰρ τὴν ἐκείνης δεξιᾶν ἐκπέφηνεν, οὐδ'¹⁰ ἔστι δὲ μὴ¹¹ τοῖς πένησιν ἐμερίσαστο. » Ἦκουσε ταῦτα ἐκεῖνος, καὶ τέως μὲν οὐδὲν πλέον περιεργάσατο¹², ἔαντοῦ δὲ χιτῶνα εἰς γυναικίον μεταμειψθέντα συναψῆται τῇ μακαρίᾳ ἐκέλευσεν. Ἐπει δὲ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐτέθη τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο σῶμα, παρῆν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς Εὐθύμιος, παρῆν δὲ¹³ ὁ οἰκονόμος Ἀνθίμος καὶ μικροῦ δεινὸν πᾶν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως. Τότε δὴ¹⁴ οὗτος ὁ Ἀνθίμος πάντα τὰ τῆς μακαρίας εἰδώς, ἅτε καὶ ἐπηρετήσας ἐκεῖνη, ἕκαστα διηγῆται, καὶ¹⁵ χήρας ἀπηριθμῆται καὶ ὄρφανούς καὶ τοὺς ἄλλους δεομένους κατέλεγε, ὃν οὐδεὶς ἀπήθε κενός, ἀλλὰ πάντες τῆς χρείας ἀπόωντο. Ταῦτα λέγων αὐτὸς τε ἐδάκρυε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκίει πρὸς δάκρυα. Ἄσαντες δὲ ὁ κληρὸς ἅπας τὰ ἐπικηδεῖα, εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν ἀπάγουσι καὶ ἐν ἱερῷ τόπῳ τὸ ἱερὸν σῶμα κατατάθεισιν. Ὁ μὲντοι σὺζυγος μετ' ἡμέρας τινάς, τοῦ πένητος ἀπολοφῆσαστος, ἀνέπτυσσε τὰ κιβώτια καὶ τὰ τῆς ἀπειλοῦσης ἐζήτει· κενὰ ταῦτα εὐρίσκων, τὴν παιδίσκην κληθῆναι ἐκέλευε¹⁶ καὶ παροῦσαν ἠρώτα, ποῦ¹⁷ τῆς δεσποίνης ὁ κόσμος, τὰ ἐν λίθοις καὶ μαργαρίαις ἐνώτια, οἱ χρυσοὶ δακτύλιοι¹⁸, τὰ σηρικὰ¹⁹ καὶ ποικίλα ἱμάτια. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· « Τοῖς μὲν αἰχμαλώτους ἐρρόσατο, τοῖς δὲ χρεῶν ἀπὴλλαξε τοὺς ἀποδοῦναι μὴ ἔχοντας, τοῖς δὲ πένητας ἔθηκε, τὴν δὲ ἐσθῆτα ταῖς ἐκκλησίαις ἀνέθηκε, τῇ μὲν τὰς ἱεράς τραπέζας καλόνεσσα, τῇ δὲ τὸν λοιπὸν οἶκον κοσμήσασα. » Τότε μόλις τὴν ἀρετὴν τῆς συζύγου ἐκεῖνος ἐμάνθανε καὶ κατεγίνωσκε μὲν ἑαυτοῦ, κατεγίνωσκε δὲ τῶν κατεϊπόντων ἐκείνης, ὡς αὐτῶν τε ἁμαρτῶντων, ἀπατησάντων δὲ καὶ αὐτῶν καὶ κοινωνῶν ποιησάντων τοῦ κριματός, καὶ ἀθλίους μὲν ἐκεῖνους ἐκάλει, ἐαυτὸν δὲ ἀθλιώτερον.

12. Οὐ πολλὰ παρηγῆλον ἡμέραι, οὐδ' ὅλος τετραμήνος χρόνος, καὶ τις ὑπὸ δαίμονος ἐλανόμενος — ὄνομα τῷ δαιμονῶντι Στρατήγιος — τὴν ἐκκλησίαν κατέλαβε καὶ Μαρίαν ἐξ ὀνόματος τοῦ τουρμάρχου ἐκάλει τὴν συζύγον. Ἐπὶ ταύτης τῆς κρανής συνῆλθεν ἡ πόλις ἅπασα τὸν ἐνοχλοῦμενον θεασάμενοι· ὡς δὲ ποτε ἀτάκτως βοῶν καὶ κατ' ἕκστασιν¹ κινούμενος ὁ δαίμων ἐπαύσατο, καλεῖ τοῦτον ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πυνθάνεται, τίς τε εἶη καὶ πόθεν καὶ παρὰ τίνος πεισθεὶς τὸ δαιμονῶν ὑποκρίνεται καὶ τοιαῦτα ποιεῖν καὶ βοᾶν² οὐκ αἰσχύνεται· « ἡμεῖς γὰρ (φησὶ) καλὴν μὲν καὶ ἀγαθὴν τὴν γυναῖκα εἶναι³ ὁμολογοῦμεν καὶ τὸν βίον αὐτῆς σεμνὸν οἶδαμεν· τοιαύτης μὲντοι χάριτος ἀξιοθῆναι αὐτὴν οὐ⁴ πιστεύομεν. Τὴν γὰρ θαυμάτων ἐνεργεῖαν ἀγνοεῖς ἀνδράσι καὶ μοναχοῖς ἁγίοις καὶ μάστιγαι ὁ Θεὸς ἐφιλοτιμήσατο· αὐτὴ δὲ καὶ ἀνδρῶν συνόκει καὶ τῆς ἐν τῷ βίῳ ἀναστροφῆς οὐκ ἐξέστη οὐδέ τι τῶν ὑπερ-

φῶν καὶ μεγάλων εἰργάσατο. Πόθεν οὖν αὐτῇ τὸ θαυματουργεῖν; Τίς σοι⁵ τὴν ὑπόκρισιν ταύτην ἐπέθετο; ἢ ποῦ ὁ τῆς κοιμηθείσης ἀνὴρ, ἢ τίς ἄλλος κατὰ γένος ἐκεῖνη προσήκων⁶; Ἄλλ' εἰ μὴ παῦσαι ὁ τὰ τοιαῦτα σχηματιζόμενος, τὴν σκηνὴν ταύτην αἱ μάστιγες ἀπελέγξουσι καὶ σωφρονεῖν σε διδάξουσιν. » Ἐπὶ τούτοις ὁ ἄνθρωπος τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας ἠτιάτο, δι' ἃς παραδοθείη τῷ δαίμονι, καὶ οὐ πλάσμα εἶναι τὴν ἕκστασιν, ἀλλ' ἀληθῆ παραφορὰν ἰσχυρίζετο· πλὴν ἀλλὰ καὶ τὴν θεραπεῖαν ἐντεῦθεν εὐρεῖν ἔλεγε καὶ τοῦ ἄγοντος ἀπαλλαγίσεσθαι δαίμονος· κἂν μὴ τοῦτο γινόμενον ἴδοιεν, ποιεῖν ἐπ' αὐτῷ τὸ δοκοῦν κατετίθετο. Ταῦτα λέγων τὸν ἀρχιερέα οὐκ ἐπέθε· διὸ καὶ μετὰ ἀπειλῶν ἀπελέετο. Παραλαβὼν δὲ ὁ τῆς Μαρίας ἀνὴρ τοῦτον εἶρεν, ἀνέκριεν, ἐβασάνιζε, καὶ τίς ὁ ὑποβελῶν ἠρώτα, « πῶθεν δὲ μαθὼν ὀνομαστὶ τὴν ἐμὴν (φησὶ) καλεῖς σφύζον; Ταχά που τῶν συγγενῶν ἐκείνης ὑποβολὴ τὰ πρᾶττόμενα· ἀλλ' οὐκ εἰς καλὸν ἀπολαύσεις τῆς τόλμης· μέμψαι δ' ἂν καὶ τοῖς ὑποθεμένοις, εἰ μὴ ταχὺ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγίης. » Ἀπεκρίθη πρὸς ταῦτα ὁ ἄνθρωπος· « Οὐκ ἤλθον εἰς ὄψιν τῆς σῆς συζύγου ποτέ· τοὺς συγγενεῖς αὐτῆς οὐκ ἐπίσταμαι, ἴν' ἐκεῖνοις χαρίζομενος τὰ τῶν δαιμονῶντων, ὡς φῆς, ὑποκρίνομαι· ἀλλ' ἔστι τις δαίμων ἄγιος ἄγων με ὅπου μὴ βοῦλομαι, ὅφ' οὐ κἀνταῦθα ἐλανόμενος παραγέγονα. Μὴ οὖν ἀπειλή μοι, ἀλλὰ μείνον μικρὸν καὶ ὄψει δόξαν Θεοῦ· οὐ γὰρ μόνον δαίμονες ἐνταῦθα φηγαυθῆσονται, ἀλλὰ καὶ ποικίλα νοσήματα ἰαθήσονται, ἐν ἐμοὶ δὲ πρῶτον⁷ Θεὸς δοξασθήσεται, κἂν <μὴ⁸> τοῖς ἐμοῖς ὀήμασι συμβαίνοιντα μετ' ὀλίγον τὰ πράγματα ἴδητε, ἰδοὺ ἐγὼ πάσχειν ὅτι ἂν εἶη κατὰ γνώμην ὑμῖν ἐτοιμὸς εἶμι. » Ταῦτα⁹ εἶπε, καὶ ὁ Νικηφόρος θαμβηθεὶς¹⁰ εὐώπησε, μήτε πιστεῦναι βεβαίως, μήτε ἀπιστεῖν ἔχον, ἀλλ' ἐν μεταξίμῳ πιστεύσας τε καὶ ἀπιστίας ἐστώσας καὶ παραδοκῶν τὸ ἀποβήσομενον. Τί οὖν; Ἐπὶ πολλὰς μὲν ἡμέρας ὁ δαιμονῶν τὸν τάφον τῆς ἁγίας κατελάμβανεν ἐλανόμενος. Ποτὲ δὲ, κριαρῆς ὄσης καὶ τῶν ἐσθιῶν ἔμνον ἐπαδομένον καὶ πάσης σχεδὸν συνηθροισμένης¹¹ τῆς πόλεως, ἔπασχε μὲν ὁ ἄνθρωπος τὰ δοκοῦντα τῷ δαίμονι· ἐγγίσας δὲ τῷ τάφῳ τῆς μακαρίας τὸν ἐπικείμενον λέθον κουφίσειν ἠπέλεγετο καὶ τοὺς ἄλλους βοηθεῖν ἐκάλει, ὡς τῇ ἁγίᾳ δοκοῦν ἀνοιγῆναι τὸν τάφον καὶ τὸ δαιμόνιον ἀφεῖναι¹² τὸν ἄνθρωπον. Καὶ δὴ τοῦ συζύγου τῆς μακαρίας βοηθεῖν ἐπιτρέψαντος, ἤρθη μὲν ὁ λίθος, ὁ δαιμονῶν δὲ τὴν θύραν¹³ ἀποσπᾶσας τῆς λάνακος, μακρὰν αὐτῆς ἐξηκόντισεν· εἶτα προσκεκρυφώς τῷ λειψάνῳ τῆς μακαρίας, τὴν δεξιᾶν ἐκείνης προσήγε τῷ στόματι, κἀντεῦθεν εἰς ἐμετὸν κινήθει, τὸ μὲν φαινόμενον πηγῆν ἐνέπτυσεν αἵματος, ἀοράτως δὲ καὶ τὸν ἐνοχλοῦντα συνεξέπτυσεν δαίμονα. Ἐκπληξίς πάντας κατέσχευεν ἐπὶ τῷ θαύματι, καὶ αὐτὸν δὴ τὸν ἀρχιερέα Εὐθύμιον· ἐγκύψαντες δὲ τῷ τάφῳ, ὅσων μὲν εἶδον τὴν μακαρίαν κειμένην, ὅσων δὲ εὐωδίας ἐκπεμπομένην ἐδέχοντο. Προσσχόντες ἄ-

aege pervicisset
ut a Mariae
coniuge

E.

sepulcrum
aperiri
iubetur,
consanes-
cit.

Sanctae
corpus
incorruptum
reperiunt.

⁹ μὴ L. — ¹⁰ οὐδὲ L. — ¹¹ om. L. — ¹² περιεργάσατο L. — ¹³ καὶ L. — ¹⁴ om. L. — ¹⁵ ἐπαίδευσεν L. — ¹⁶ τὰ add. L. — ¹⁷ δακτύλιοι L. — ¹⁸ σηρικὰ V. — ¹⁹ ἕκτασιν L. — ²⁰ τοιαῦτα βοᾶν ποιεῖν L. — ²¹ Novembris Tomus IV.

³ εἶναι τὴν γυναῖκα L. — ⁴ om. L. — ⁵ τίσι L. — ⁶ προσήκω L. — ⁷ om. L. — ⁸ om. V, 4. — ⁹ αὐτὰ V omisso τ a rubricatore. — ¹⁰ θαμβηθεὶς V. — ¹¹ συνηθροισμένοις V. — ¹² ἀφεῖναι L. — ¹³ τῆς θύρας L.

VITA *τενέστερον, αίμα περί τὸ ταύτης ὀρώσι* ¹⁴ *πρόσωπον, καὶ τις τῶν κληρικῶν παρὰ τοῦ δαιμονῶντος ἀποπνευσθῆναι τοῦτο νομίσας, τοῖς ὁ-
νοῖσι τῆς ἀγίας ἐκμάσσειεν τοῦτο ἐπιχειρεῖ· τὸ δὲ ἄρα ἐκ τῶν μυκτηρῶν ἐκεῖνης ἐπήγαγε καὶ τοῦτο ζωτικόν τε* ¹⁵ *. Μετὰ δακρύων ἐδόξαζον τῷ Θεῷ τῷ* ¹⁶ *μέγα τῆ πόλει ἀγαθὸν ἀναφῆραντι. Τοῦτου δὲ γεγονότος τοῦ θαύματος, ὁ μὲν ἄν-
θρωπος ἐκεῖνος ὁ τοῦ πονηροῦ πνεύματος ἀπαλλαγείς, εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἀπήει μὴ σιωπῶν, ἀλλὰ μάρτυς τοῦ θαύματος ὦν καὶ διὰ γλώττης αὐτοῦ τὴν ἐνεργεσίαν τῆς μακαρίας ἐκήρυττεν.*

Curatio-
num
multitudo: *Ἐντεῦθεν δὲ πολλὸν πλῆθος τῶν ἀσθενούντων τῷ τάφῳ προσέρρεον καὶ τῆς θεραπείας ἀπο-
λαβόντες ὑπέστρεφον οἰκάδε, τυφλοὶ μὲν τὸ βλέπειν ἀπολαμβάνοντες, κωφοὶ δὲ τὸ ἀκοεῖν, οἱ δὲ τὰς φρένας ἀπολωλεκότες τὴν κατὰ φύσιν ἐνέργειαν, οἱ δὲ πνευματίζόμενοι, οἱ καὶ ἀριθ-
μοῦ κρείττονες, τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ κολάζοντος. Πάντα μὲν οὖν καταλέγειν ἀδύνατον, ὀλίγα δὲ ἐκ τῶν πολλῶν εἰς ἔνδειξιν τῆς δοθείσης τῆ μακαρίας χάριτος διηγῆσομαι.*

B
puella
insaniens, *13. Γυνὴ τις ἐπὶ θυγατρὶ τὸν βίον σαλεύουσα καὶ ταύτην ἰδοῦσα τῶν φρενῶν ὅπως ἐστά-
σαν ὡς καὶ τὰ οἰκεία περιπτώματα καὶ τὴν δυσώδη κόπρον συλλέγειν καὶ ἐσθίειν, οὐκ εἶχεν ὅ, τι καὶ ὀράσειεν· μᾶλλον δὲ πάντα ὅσα εἰκὸς ἔδρασε, κενὰ δὲ πάντα ἠλέγητο ¹. Τέλος πάντων ἀπογοῦσα καὶ τοῖς ἰατροῖς χαιρῶν εἰποῦσα, ἐπὶ τὴν ἀγίαν μετὰ τοῦ θυγατέριον κατέφυγε, καὶ διήλθει ἐπὶ τῷ τάφῳ φω-
ταγωγῷ ² λαμβάνουσα καὶ τὴν ἐκφρονα θυ-
γατέρα χολούσα, ὅγῃ ταύτην ἐν ὀλίγῳ κομίζε-
ται καὶ μετ' αὐτῆς ἐμφρόνως τὸν τῆς ἀγίας Θεοῦ διετελεῖ δοξάζουσα. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τυ-
φλὸς ἦλθε μὲν χειραγωγούμενος, ἀπῆει δὲ βλέπων, ἐλαίῳ μόνῳ χρισάμενος· καὶ τοῦ λοιποῦ καθ' ἕκαστον ἔτος ³ ἐπὶ τὸν τάφον τῆς μακαρίας ἐβάδιζε τῷ Θεῷ καὶ ταύτῃ θῶον τὰ χριστήρια.*

caecus, *14. Γυνὴ δὲ τις δαίμονα ἔχουσα καὶ ἐν τῇ τῆς ἀγίας προσαρχεῖσα σοφῶ, ἐξ αὐτῆς τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ κακῶς αὐτὴν κινούντος πνεύ-
ματος εὔρατο. Οἷα δὲ καὶ τὰ τοῦ ἱεροῦς ἐκέ-
νου, ὅς καὶ ἀλύσει καὶ πέδαις μόλις κατείχετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος ἐλαυνόμενος, ἐνταῦθα δὲ φοι-
τήσας τοῦ ἐνοχλοῦντος ἀπήλλακτο. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ μονάζουσα ὕστερον εὔρατο, ἦν ἐκ Βουλγα-
ρίας ὑπὸ τοῦ κινούντος ἀγχεῖσαν πνεύματος, ἐλευθέρην τοῦ κατέχοντος ἢ ἀγία ἐξέπεμπε.*

mulier
daemoni-
ca,
presbyter,
sanctimo-
nialis
Bulgara,
matres
uberibus
aridis, *15. Τὶ δαί ¹; τοῖς μὲν δαιμονῶσιν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν εὐρίσκειν ἐξῆν, τοῖς δ' ἄλλως χορή-
ζουσιν ὠφελείας οὐκ ἦν ἡ χάρις ἀκόλουθος; πολλοῦ γε καὶ δεῖ ². Ἀμέλει καὶ ³ γυνὴ τις ἐκ Καραβιζήνης ⁴ (1), τῆς φήμης πανταχοῦ περιαιρού-
σης τὴν μακαρίαν, τῷ τάφῳ πρόσεισι, καὶ πει-*

*δή, τῆς θήλης αὐτῆς ἀποφυγείσης, οὐκ εἶχεν D
ὅπως θοῦναι τὸ ἑαυτῆς βρέφος, πηγὰς ἐξαιτεῖ γάλακτος, καὶ λαμβάνει καὶ χαιρούσα ἐπάν-
ευσιν οἰκάδε. Ἐτέρα δὲ ἀδῆς ἤτησε μὲν τὴν αὐτὴν χάριν καὶ ἔλαβεν· ἀναχωρήσασα δὲ καὶ τί περιχολεύσασα, ξηρὸς ἀδῆς τοὺς μαστοὺς εἶχεν καὶ ἀνίκιμους καθὼς περ καὶ πρότερον. Παρὰλυτικοὶ δὲ δύο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παρὰ τὸν τά-
φον ἀχθέντες, ἐν αὐτῇ τῆς τελείας ὕγείας ἀπή-
λασαν. Καὶ ⁵ γυνὴ τις τυφλὴ προσδαμοῦσα καὶ ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ τάφῳ φωταγωγῷ ἔλαιον ἄγιον ἐπιχρησθεῖσα τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὸ βλέπειν ὀρθῶς ἀπέλαβεν. Ἐτέρα δὲ τις γυνή ⁶ βρέφος ἐν ταῖς ἀγκάλαις ⁷ φέρουσα ὑπομάζιον, δαίμονι συνεχόμενον καὶ κακῶς βσανιζόμενον ἐπ' αὐτοῦ, τῷ τάφῳ τῆς μακαρίας προσέδραμε, καὶ αὐτὸ πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτῆς μετὰ δακρύων ἐκ θερμῆς τῆς πίστεως ὄψασα, καθαρὸν τοῦ ἐνο-
χλοῦντος πνεύματος ἀνελάβετο. Καὶ μυσία τοιαῦτα καθ' ἑκάστην ἐνηργεῖτο τεράστια.*

*16. Ἦλθε καὶ εἰς πόλιν τὴν ¹ Ἀρκαδίον τὰ τελούμενα θαύματα, καὶ τις γυνὴ τῶν εὐλα-
βῶν μονῆς ἡγουμένη — τῆς Καχλακῆνης τὴν μονὴν ὀνομάζουσιν (2) — ἐπιθυμεῖ τῷ τάφῳ παραβαλεῖν τῆς μακαρίας καὶ ἰδεῖν τι τῶν ἰδομένων. Καὶ διὰ δύο λαμβάνει τὸν μαθη-
τριῶν καὶ τὴν ἐπὶ Βιζύης ὀδεῖν ³ συνείπειτο δὲ ταύτῃ ⁴ καὶ κληρικὸς ⁵ ὑπὸ δαιμονίου ἀγ-
χόμενος ⁶. Καὶ τέως μὲν ἡ γυνὴ παρὰ Νικηφόρου καταλέγει τῷ τῆς μακαρίας ἀνδρὶ, τῇ δὲ ⁷ ἐξῆς ἐπὶ τὸν τάφον ἔρχεται, καὶ τῆς θείας τελουμέ-
νης μυσταγωγίας, ὡς περ ἐκ συνθήματος πέν-
τε τινὲς δαιμονῶντες ὁμοῦ συντρέχουσι καὶ ἀσχημά τινα καὶ παραφρονα κωλύοντες, τὸν τά-
φον ἀνοίγουσι· καὶ ὁ μὲν τὴν χεῖρα, ὁ δὲ τὸν πόδα, ἄλλος δὲ καὶ τι τὸν ἐνταρίον τὸ στόματι προσ-
αγαγόντες, πάντες ἐνθὺς σφρονοῦντες καὶ καθεστηκότες ἐφαίνοντο. Θαναμάζει τὸ πρῶγμα καὶ ἡ γυνὴ, καὶ διὰ κόπρῃσας ὡστε τὸ ἱερὸν σῶμα πιστῶς ἀσπάσασθα, ὅρᾳ τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σουδάριον θατέρω παρεῖχ' προσκεκολλημένον· ὡς δὲ κατασχούσα διῆστων ἐπεχειρεῖ, σταγῶν ἐκείθεν ἔρροενεν αἵματος· καὶ ἡ γυνὴ τὸ θαῦ-
μα ἐπέτεινε, καὶ ⁸ «Ὅπως ζῶσιν οἱ ἄγιοι,» ἐξεβόησεν. Εἰς ῥάκος μέντοι τὸ αἷμα ἐκμάσασα, τοῖς ἀνά ⁹ τὴν Ἀρκαδιουπόλιν ἐπεδεδικνυτο καὶ τὸ θαῦμα τοῖς ἀγνοοῦσιν ἐκήρυττεν.*

*17. Ἐφάνη τότε καὶ τῷ συζῆγῳ καθ' ἑνὸς ἢ μακαρία καὶ οἶκον αὐτῆς ἀνοικοδομηῖσαι ἐδ-
κτῆριον κἀκείσε τὸ λείψανον αὐτῆς μεταθεῖναι ¹ ἐπέσκηπτεν ², «ἵνα θεωρεῖν (φησὶν) ἔχω τὰ φίλτατα.» Ὁ δὲ ἄλλ' ὡς ὄνειρον τὸ πρῶγμα κή-
νας ἠμέλησε. Βραχὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ τὴν παι-
δειαν ἐνδοκιστάτην ἐδέξατο· ἀνεφωγμένον γὰρ αὐτῶν ³ τῶν ὀφθαλμῶν, οὐχ ἑώρα. Ἐντεῦθεν εἰς συναίσθησιν ἔρχεται καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ*

paralytici,

infantulus
energume-
nus,

hegumena
coenobii
Cachlaci-
nae,

daemoniaci
quinque.

F

Sancta
maritum
viso
nocturno,

comproban-
te miraculo,

¹⁴ ὀρώσιντες L. — ¹⁵ τες V. — ¹⁶ τὸν θεὸν τῷ L.
¹³. — ¹ ἠλέγητο V. — ² φωταγωγούσα V, L. — ³ χροῖον L.
¹⁵. — ¹ δὲ L. — ² δὴ V. — ³ om. L. — ⁴ corr., prius Καραβυζήνης V. — ⁵ om. L. — ⁶ (ἐτέρα-
γυνή) γυνή δὲ τις L. — ⁷ ἐν ταῖς ἀγκ. βρέφος L.

¹⁶. — ¹ om. L. — ² ὁ κληρὸς καὶ εἶδον τὸν κλη-
ρικὸν L. — ³ ἀγχόμενον L. — ⁴ δ' L. — ⁵ (τ. ἀνὰ) om. L.
¹⁷. — ¹ μεταθεῖναι L. — ² ἐπέσκηπτον L. — ³ αὐτῶν L et ante corr. V.

(1) BASLAČEV, t. c., p. 192 : Kara-Viza (turcice : « Nigra Viza »). In Novis Taclicis ab Henrico Gelzer editis, inter sedes archiepiscopales Constantinopoli subiectas, memorantur : καθ' ἡ Βερούσις (cf. infra c. 20) · κε', ἢ Δέρκος · κε', αὶ Σεργαί ·

κ', ἢ Καραβιζήνη · κη', ἢ Ἀμαστοῖς. H. GELZER, GEORGI CYPRIT, Descriptio orbis Romani, p. 60 ; cf. Comm. praev. num. 5, supra, p. 689, annot. 8. — (2) Vide Comm. praev. num. 4, supra, p. 689, annot. 4.

πάθους

A πάθος οὐκ ἄλληρ εἶναι ἢ τὴν παρακοὴν μα-
 θάνει. Πλήθος οὐκ πολλὰ συναθροίσας, παρὰ
 τὸν παρακείμενον λόφον ὄρτιπεν ἐκέλευε καὶ
 λίθους τετραπέδους⁴ ἐκείθεν μετακινεῖν· ἐ-
 πεὶ δὲ ἡ ὄρη ἄρχην εἶχεν, ἀμυδρὸν καὶ ἀ-
 τὸς τὸ βλέπειν ἀπέλαβε· ταύτης δὲ προϊούσης,
 τρανότερον ἑώρα, καὶ τοῦ ἔργου ἀκμάζοντος,
 τέλεον ἀνέβλεψε· κἀντεῦθεν πάση σπουδῇ πρὸς
 τὴν οἰκοδομὴν ἐκέχρητο. Ὡς δὲ ὁ νόος ἀπὸ τῆς
 προσαφιερωθείς τῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ τὴν με-
 τάθεσιν τοῦ σώματος ἤδη γενέσθαι πρότερον ἐπὶ
 σὺν τοῖς αὐτοῦ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν ὁ
 Νικηφόρος ἐπὶ τοῦτο καταλαμβάνει· ἀλλ' οὐκ
 ἤρεσκε τοῦτο τοῖς ἐκ τοῦ κλήρου, ἔβηεν τοι καὶ
 τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Εὐθymiῷ ἐξώμνησαν. Δείσας
 οὖν ὁ Νικηφόρος τὴν στάσιν καὶ ὅσα τῇ στάσει
 ἐπεταί, τὸ μὲν τέως ἡσάχασε· καιρὸν δὲ ἐπι-
 τηρήσας καθ' ὃν ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὐ παρῆν, καὶ
 ἀνδρας παραλαβὼν ὡσεὶ τεσσαράκοντα καὶ
 τισιν ὀλίγοις ἐντυχὼν κληρικοῖς, οἱ τὴν ἀντί-
 στασιν οὐκ ἐθάρρησαν, εἰργάσατο τὴν μετά-
 θεσιν.

Miraculum. 18. Ἐπεὶ δὲ τῷ ναῷ ἐναπετέθη τὸ λείψανον,
 γυνὴ τις πνεύματι πονηρῷ κάτοχος τὴν λάρακα
 ἀναπύξασα τῆς ἀγίας, τὸν μέγαν τοῦ ταύτης
 πόδος ἐπέεξε δάκτυλον, καὶ τοῦ μὲν αἶμα ἐρρῶν⁵
 ἢ δὲ γυνὴ βραχὺ τι καλινθηθεῖσα περὶ τὴν γῆν,
 ὄρης ἀνέστη καὶ κακῶν ἀπαθῆς ἐπορεύετο.
 Pictor ex ostento. Ἐν τούτοις καὶ περὶ τὸ¹ Ραιδεστόν (1) ἐγκλει-
 στοῦ τινι ζωγράφῳ καθ' ἑαυτὸν φαίνεται, λευκὴν
 ἡμφιεσμένην στολὴν καὶ ὠμοφόριον ἐρυθρὸν ἐπὶ
 κεφαλῇ, λαμπάδα τε κατέγοντο ἐπὶ τῇ δεξιᾷ
 ἀπτομένην, ἐν ἣ ἐπεγράφετο· «Ἡ λαμπὰς
 τῆς ἑλεμισσῆς», καὶ παῖδες δύο προηγρόντο
 ταύτης ὠραῖοί τε καὶ περικαλλεῖς² καὶ ἐπο-
 μένη κόρη παρῆν τῷ εἶδει χαρίεσσα. Ἐφιστάσαν
 δὲ ἠρώτα ταύτην τίς τε εἴη καὶ πόθεν ὡς αὐτὸν
 παραγέγονεν. Ἡ δὲ Ἰλαρᾷ τινι καὶ μειδιώση
 φωνῇ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· «Ἐγὼ εἰμι Μα-
 ρία ἢ ἐκ Βιζύης τῆς πόλεως, περὶ ἧς πολλὰ μὲν
 ἀκήρως, οὐπω δὲ μέχρι τῆς νῦν θεάσω με³.
 Τὴν ἐμὴν οὖν εἰκόνα, καθὼς με ἄρτιως⁴
 ὄρας ζωγραφίσας, σὺν τοῖς ἐμοῖς παισὶν Ὁρέσ-
 τη⁵ τε⁶ καὶ Βαρδάνη⁷ καὶ τῇ ἐπομένῃ μοι⁸
 C παιδίσκῃ Ἀγάθῃ, πέμφον εἰς τὴν πόλιν Βιζύην.»
 Διωπισθεῖς δ' ὁ γέρον καὶ γροῦς ὡς βουλητὸν
 τοῦτο τῇ μακαρίᾳ, τὴν εἰκόνα, καθὼς κατὰ τοὺς
 ἔντονος ἑώρακεν, ἐκπληρώσας ἀσμένως, πέμπει
 ἐκ Ραιδεστοῦ ἐν Βιζύῃ παρὰ τὸν ἀνεγεθῆντα
 ναὸν ἐπὶ τοῦ ταύτης ἀνδρός. Οἱ⁸ δὲ τὸ εἶδος
 αὐτῆς ἐτι ζώσης εἰδότες θεασάμενοι τὴν εἰ-
 κόνα, θαύματος ἐνεπλήσθησαν καὶ αὐτὴν εἶναι
 ἐκείνην τὴν μορφήν αὐτῆς τε καὶ τῶν παιδῶν
 διωμολόγησαν.

Invidiorum monachorum ob-
 treccationes. 19. Ἐντεῦθεν μοναχοὶ τινας, φθόνῳ μᾶλλον
 ἢ ζήλῳ νικώμενοι, ἐπὶ τοῖς τελουμένοις θαύ-
 μασις ἔλεγον· «Ὁ δὲ δύναιται τις ἐν κόσμῳ διά-
 γων, κρεωφαγῶν τε καὶ ταῖς τῆς σὺνζυγίας
 ἡδοναῖς ἐνηδόμενος, θαυματουργίας παρὰ Θεοῦ
 χάρισμα δεῖξασθαι, τῶν μοναχῶν στερουμένων

πάντων ἡδέων καὶ κακομένων καὶ θλιβομένων
 ἐν ἅπασι, πρὸς δὲ καὶ νεκτὸς καὶ ἡμέρας ἔννοιος
 προσκαρτεροῦντων καὶ μὴ ἀξιουμένων τινὸς
 τοιοῦτου χαρίσματος.» Ταῦτα δὲ ἔλεγον μὴ
 εἰδότες ὡς ὁ ἐπηγγελᾶτο τις εἰς τέλος ἀνόσας
 τῆς ἐπ' αὐτῷ δωρεᾶς ἀξίος ἔστιν· ὁ δὲ μὴ
 ἀνόσας, πρὸς τὸ ἐστερηῆσθαι τῆς δωρεᾶς¹, καὶ
 κατακρίσεως αἰτιον ἑαυτὸν καθιστᾷ, ὡς φευ-
 σάμενος εἰς τὸν² πρὸς ὃν ἐπηγγείλατο. Αὕτη
 μὲν γὰρ ἡ μακαρία Μαρία, τὸ θαῦμα τῆς καθ'
 ἡμᾶς γενεᾶς, ὅσον ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι ἐπ-
 ηγγείλατο, διετήρησε μέχρι τέλους ἀνόθεντο,
 ὅπερ ἐστὶ πάντως τῆς τῶν κοσμικῶν τελειό-
 τητος· ἢ δὲ προσέθετο τούτῳ³ σὺν ἄλλαις οὐκ
 ὀλίγαις⁴ ἀρετῶν ιδέαις καὶ τὴν ἐλεμισσῆν,
 ἢ πάντων τῶν ἀρετῶν μάλιστα τὸν ἄνθρωπον
 ἀνοψοῖ, ὡς καρπὸς ἐπάρχουσα τῆς ἀγάπης, ἢ
 καὶ Θεὸς ἐπεμφραίνεται μᾶλλον, καὶ αὐτὸς αὐτὸ
 I Joh. 4, 16. ἐν ἐπάγγελμα φέροιστο καὶ δευτέρου ἀράμενος
 ἐπιφυσοῖτο, πῶς ἂν οὗτος ἐκ δωρεᾶς Θεοῦ
 γέρας ἐνέγκοιτο; ἀλλὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν οὐ
 τοῦ παρόντος καιροῦ.

20. Ἦφατο δὲ τῆς ἀπιστίας τὸ πάθος καὶ τοῦ
 τῆς Βρθέως ἐπισκόπου Στεφάνου (2), καὶ πλά-
 σμα εἶναι τὰ περὶ τῆς ἀγίας λεγόμενα παράδοξα
 ἐλογίζετο, τὸν γάμον καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν
 δόξαν τὴν κοσμικὴν καλέμματα τοῦ ἕφους
 τῆς ἀγιότητος εἶναι τιθέμενος. Τί οὖν γίνεται
 καὶ πῶς τῷ ἀνδρὶ τὰ τῆς ἀμφιβολίας ἐλέτο;
 Γυνὴ τις δαιμονῶσα, — ὄνομα τῇ γυναικὶ Ζωή,
 — ἑβδόμον εἶχεν ἔτος τῷ ναῷ προσεδρεύουσα,
 καὶ ἄλλους μὲν ἑώρα θεραπευομένους, αὐτὴ
 δὲ ἀθεράπευτος ἔμενε· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀπέστη
 χρηστὰς ἔχουσα τὰς ἐλπίδας. Ἐτελείτο γοῦν
 ποτε ἡ θεία μυσταγωγία, καὶ ἡ γυνὴ τῆς λά-
 ρακος ἀποστάσα τοῦ ἐπισκόπου ἐδράξατο καὶ
 τὴν λάρακα προσδεικνύσα ἀνοιγῆναι ταύ-
 την ἰκέτευε· τοῦτο γὰρ κελεῖν τὴν μακαρίαν,
 ὥστε τὸ ἐνοχλοῦν θεραπεύσαι δαιμόνιον. Θάμ-
 βος ἐπὶ τούτοις τὸν ἐπίσκοπον εἶχεν· ὁ δὲ νεω-
 κόρος καὶ ὅσοι παρῆσαν ἰκέται τούτου ἐγένοντο¹
 καὶ τὴν κλειδα τῆς λάρακος παρὰ τοῦ συζύγου
 τῆς μακαρίας ἠξίον λαβεῖν. Γέγονε τοῦτο,
 καὶ ἡ δαιμονῶσα τὴν ἐπιβεβλημένην τῇ λά-
 ρακι σινδὼνα διατινάξασα ἐν τῶν ἱερῶν προσ-
 ἔρριπεν· εἶτα τῆς λάρακος ἀνοίγεισιν, περι-
 χάνει τὴν δεξιὰν τῆς ἀγίας καὶ δι' ἐμετοῦ
 λαμβάνει τὴν ἴασιν. Καὶ ὁ ἐπίσκοπος δι' ἑαυτὸν
 F miraculo coarguitur. εἶπε τὸ θαῦμα γενέσθαι, ἵνα τοὺς τῆς ἀμφι-
 βολίας λογισμοὺς ἀπορρίψῃ. Ἀσπασάμενος οὖν
 τὸ ἱερὸν λείψανον καὶ σῶον αὐτὸ καὶ εὐδῶδες
 κατανοήσας, ἀπῆλθε θανμάζων. Ἡ μέντοι θε-
 ραπευθεῖσα γυνὴ, ἐπειδὴ μετὰ τὴν θεραπείαν
 οὐκ ἐσωφρόνει, ἀλλ' εἰς τρυφὰς καὶ μέθας
 καὶ τὴν ἐπομένην ἀκολασίαν ἐξώκειλεν, ἐνὸς
 παρελθόντος ἐνιαυτοῦ, πάλιν ἐπὶ τοῦ δαίμονος
 καταλαμβάνεται, καὶ γίνεται αὐτῇ τὰ ἔσχατα
 Matth. 12, 45. χεῖρονα τῶν πρώτων· οὐκέτι γὰρ τὸ κακὸν
 ἴασιμον ἦν.

⁴ τετραπέδους L.
¹⁸. — ¹ τὸν L. — ² περικαλλεῖς V. — ³ καὶ V. —
⁴ ἄρτι ὡς L. — ⁵ Ὁρέστην V, L. — ⁶ om. L. —
⁷ Βαρδάνην L. — ⁸ εἰ V.

19. — ¹ (ἀξίος - δωρεᾶς) om. L. — ² τὸ L. —
³ τοῦτο L. — ⁴ corr., prius ὀλίγοις V.
 20. — ¹ ἐγένοντο L.

(1) Ibid. num. 5, supra, p. 689, annot. 6. — (2) Ibid., annot. 8.

VITA
Insectato-
res Mariae
ullione
divina

21. Οὐκ ἔμελλον δὲ οὐδὲ οἱ τῆς μακαρίας
κατήγοροι τὸν τῆς δίχης ὀφθαλμὸν λύσασθαι¹
οὐδὲ ἀτιμώρητοι παρελθεῖν, εἴτε τοῦ Θεοῦ
κὰν τοῦτο τιμῶντος ἐκεῖνην, εἴτε καὶ αὐτῆς,
ἐπειδὴ παθεῖν τι τοὺς διαβαλόντας² εἶδει, ἐν-
ταῦθα κολασθῆναι τοὺτους δοκιμασίας, μάλ-
λον δὲ παιδευσθῆναι, ἵνα μὴ ἐκεῖ τὰς εὐθύνας
ὑπόσχουσι. Τίς δὲ ἡ παιδεύσις; Ἐλένη τὴν
πλεκτύνου. ἀδελφὴν ὁ Νικηφόρος ἐφ' ἣ τὰ κατὰ τὸν οἶκον
διοικεῖν προσελάβετο, ταύτη δὲ καὶ ἡ Σοφία
θυγάτηρ συνην· καὶ ποτε κατ' ὄναρ τῆ κόρη
ἡ μακαρία ἐφίσταται καὶ σχετιάζειν ἐδόκει,
εἰ κρυψεύειν αὐτῆ τῆς οἰκίας ἡ Ἐλένη δόξειε³,
καὶ ἀναχωρεῖν αὐτὴν ἐκείθεν ἐκέλευσεν, εἰ μὴ
βοῦλοιο ἐκστῆραι καὶ ἀκουσαν. Ἐλεπεν ἡ κόρη
τῆ μητρὶ τὰ τῆς ὄψεως· ἐκεῖνη δὲ οὐ προσέσχεν.
Εἶτα οὐ πολλὰ παρήλθον ἡμέραι, καὶ ἡ κόρη
ἀθρόον ὀδόνην δριμύειαν ἐνεσκῆραι τῷ τέροντι
φῆσασα κἀκείθεν εἰς τὴν καρδίαν διαταθῆναι,
μετὰ τρεῖς ἡμέρας τῆ ὀδόνῃ ἐπανεβίω. Ἦσαν
δὲ τῆ Ἐλένη καὶ ἑτεροὶ δύο θυγατέρες κατὰ τῆς
μακαρίας καὶ αὐταὶ κωνιτήσασαι καὶ τῆς δια-
βολῆς τῆ μητρὶ κοινωήσασαι, αἱ καὶ ὑπὸ
δαιμόνων ἀγχόμεναι μέχρι θανάτου διέμεναν.
Καὶ ὁ Λρόσος δέ, ὃν καὶ αὐτὸν κατήγορον
τῆς ἁγίας ὁ λόγος ἐδήλωσεν, ὑπὸ Νικηφό-
ρου ἀποσθεῖς, πρῶτα μὲν ἐσχάτως πενόμενος
διετέλεσεν, ὡς μὴδὲ τῆς ἐφημέρου τροφῆς
εὐπορεῖν, εἶτα καὶ πλεονεξίᾳ τὸν βίον κατέλω-
σεν. Ἀλέξιος δὲ ὁ τοῦ Νικηφόρου ἀδελφός ἀκρα
πενία συνέζησεν, ὡς μὴ δεύτερον ἔχειν χιτῶνα,
καὶ τέλει κακῶ τὸν βίον ἀπήλλαξεν. Ἐφθασε
δὲ καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν Νικηφόρον ἡ ἀνταπόδοσις.
Ἐσχόλαζε μὲν γὰρ κωνηγεσίος⁴· λαγοῦ δὲ
ποθεν⁵ ἐκβορόντος, μετὰ πολλῶν καὶ αὐτὸς
ἀκρατῶς ἤλανε· τοῦ δ' ἵππου, ᾧ ἐφοχεῖτο,
περιολισθῆσαντος, καὶ αὐτὸς ἐκεῖνῳ συγκυατη-
νέχθη⁶, καὶ ὁ δεξιὸς ὄμος τῆς οἰκίας ἐδρας ἐκ-
πέπτωκε, καὶ ἡ δεξιὰ τοῦ λοιποῦ παντάσασιν
ἀνερέγγητος ἔμεινε.

22. Πολλῶν δὲ πολλαχῶς σφοδρόντων ἐπὶ
τῆ¹ τῆς μακαρίας σεβασμῖα σοφῶ κἀκείθεν
δαφυλῶς ἀρρομένον² τὴν ἴασιν, οὐκ οἶδ'
ὅτη τῆς τῶν θανμάτων διηγήσεως τεράτω-
μαι· κατὰ μέρος μὲν γὰρ πάντα ἐκδιηγῆσασ-
θαι οὐκ ἂν γένοιτό μοι ποτε, παραλείπειν δὲ
πάντα ζημίαν μὲν ταῖς φιλοθεοῖς ἀνοαῖς προ-
ξενήσω³ καὶ ἐμνηστῶ μεγάλῃν τὴν ἀπὸ Θεοῦ
ἀγανάκτησιν· τὰ γὰρ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακη-
ρῶντεςθαῖ ἀξίον. Ἐνθεν τοι καὶ ὀλίγ' ἄττα⁴
ἐκ πολλῶν ἐκδιηγῆσάμενοι εἰς τέλος τὸν λόγον
ἀγάγομεν⁵. Ἀνὴρ τις Σεφρονάς τοῦπικλῆν ὑπ'⁶
ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ ἀτάκτως κινούμενος, τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς διαστρέφων, τὰς σάρκας ἐσθίων, μηδὲν
τὸ παράπαν εἰς κάλλυμα⁷ τῆς σαρκὸς προσδεχό-
μενος ἔνδυμα, τὴν κεφαλὴν ἔχον ἀχμηρᾶν⁸
ἐπὶ μακροῦς ἀλουσίας, ἄνωθεν ἐλκομένας τὰς
τριχάς, μυρίων κακῶν ὡς ἂν τις εἴποι μεστός,

— πρὸς τῶν ἐξ αἵματος ἐν τῷ τάφῳ τῆς μακαρί-
ας βιαίως φέρεται κἀκείθεν ἐλαίῳ ἁγίῳ τῷ
μετώπῳ ἐπιχρισθεῖς, — ὃ τῶν σῶν ἔργων, ἀθά-
νατε βασιλεῦ, ὡς οἶδας δοξάζειν τοὺς σοὶ μετὰ
θερημῆς τῆς πίστεως θεραπευόντας, — ὕγιής
ὁ ἀνὴρ ὄπτο καὶ σφοδρόνως ὡς μηδέποτε τι
τοιούτων ὀφθεῖς πεπονήσας, τοῦ πονηροῦ πάν-
τως ἐκείθεν ἀπελαθέντος πνεύματος⁹. Καὶ
γυναικὰ τινα ἐκ παραλόσεως παντελεῖ κερρα-
τημένην ἀκνησίαι καὶ ὀδύνας δριμύειας πλητ-
τομένην ἐν πάσι τοῖς μέλεσιν, ἐπ' ἀμάξης πρὸς
τὴν σορὸν τῆς ἁγίας ἄγουσα, καὶ πάσης ὀδόνῃς
ἐκτός ἀπολαβόντες αὐτὴν καὶ τοῖς οἰκειοῖς ποσὶ
χρωμένην οἴκαδε ἀναστρέφουσι.

23. Δίκαιον δὲ καὶ ταῦτα προσθεῖναι τοῖς
ειρημένοις· Συμεὼν ὁ ἄρχων Βουλγαρίας, ἀνὴρ
θηριώδης (1), τῆ¹ Ῥωμαίων ἐπιστρατεύσας, ἅπαν
τὸ τῆς Θράκης μέρος κατελήρσατο, μέχρις αὐ-
τῶν τῶν² τῆς Κωνσταντινουπόλεως τειχέων
πάντα καταναλώσας καὶ τὰς εἰσόδους τῶν πό-
λεων κατασκάψας. Ἐνθεν τοι καὶ οἱ τὴν Βι-
ζύνην οἰκοῦντες³, μὴ δυνάμενοι πλέον ἐν ταύτῃ
μένειν πενταετίαν ὅλην πολιορκούμενοι, καιροῦ
τυχόντες ἐπιτηδεῖον, τὴν πόλιν καταλιπόντες
ῥῆγντο, πρὶ τὰς οἰκίας πάσας κατατεφρό-
σαντες. Αἰχμάλωτος οὐκ τις διαδράς τὰς τῶν
πολεμίων χειρας, δρόμῳ πολλῶ χρησάμενος,
ἐσπέρας ἦδη τὴν Βιζύνην ἔφθασε· γυμνὴν δὲ
πάσαν ἀνθρώπων καὶ οἰκημάτων εὐρών, εἰς
τὸν ναὸν τῆς μακαρίας πρὸς τὸ διαβιβᾶσαι τὴν
νύκτα κατέφυγε. Μήπω δ'⁴ εἰς ὕπνον τραπέις,
γοερῶν φωνῶν τῆς σοροῦ τῆς ἁγίας ἐξερχομέ-
νων ἀκήκοε· σχετικασμοὶ δὲ ἦσαν καὶ οἰμωγαὶ·
«Καὶ τίνος (ἔλεγε) χάριν οἱ τὴν πόλιν οἰκοῦν-
τες, χριστιανοὶ ὄντες, αὐτὴν καταλείψαντες
ἔφυγον, ἐμοῦ καὶ ταῦτα ἐνθαδὶ κατοικοῦσας;
Εἰ δὲ οὕτω ποιῆσαι ἔμελλον, διὰ τί μὴ καὶ ἐμὲ
μεθ' ἐαυτῶν ἀνελθοντο, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔθνεσι με
κατέλειψαν;» Τοῦτοῖς ὁ ἀνθρωπος γενόμενος
ἔμφοβος, διανυκτερεύσας εἰς τὴν Μήδειαν (2)
παρεγένετο καὶ τοῖς ἐκείσε πάντα διήγγειλε.
Παρόντων οὐκ ἔκεισε καὶ ὁ ἱερεὺς Νικητῆς ὁ
Καννάκης⁵ ὀνομαζόμενος, ὃς παρ' ὅλην τὴν
πολιορκίαν ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας τὰ τῆς λει-
τοουργίας ἦν ἐκτελών, ἄσπι δὲ μετὰ τῶν
ἐποίκων καὶ αὐτὸς ἐξελεύθων, κατέλαβεν εἰς
τὴν Μήδειαν· καὶ ἀκούων ταῦτα παρὰ τοῦ
αἰχμαλώτου, εἰς μνήμην ἦλθε τῶν ἐπιτελουμέ-
νων παρὰ τῆς μακαρίας θανμάτων καὶ οὐκέτι
στέγειν ἠδύνατο⁶ μὴ τὴν Βιζύνην καταλαβεῖν
καὶ εἰς προσκύνῃσιν τῆς ἁγίας ἔλθειν, καὶ ταῦτα
πολεμίων ὄντων ἐντός· ὁ γὰρ λεγθεῖς Συμεὼν
ἐν τούτῳ καταλαβὼν τὴν Βιζύνην καὶ κενὴν
ταύτην ἀνθρώπων καὶ οἰκημάτων εὐρών, τὰ
ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐναπολειφθέντα τεῖχη ἐκ θεμε-
λίων ἀνατραπήναι προστάττει καὶ τὴν γῆν
ἀροτριασθῆναι καὶ σπαρεῖναι, ὃ δὴ καὶ γέγονε,
τοῦ καιροῦ εἰς τοῦτο ἀρμοδίως ἔχοντος.

24. Ὁ γέγονεν ἐπ' αὐτοῦ Συμεὼν, οὐ δίκαιον

Symeon
Bulgarus
Bizyam
expugnata.

E

Mariae
admonitu
reocatur
sacelli
minister.

F

21. — ¹ λύσασθαι L. — ² διαβάλλοντας L. — ³ προξενήσωσιν L. — ⁴ ὀλιγαττά V, ὀλίγα τὰ L. — ⁵ ἀνάγωμεν L. — ⁶ ἐπὶ L. — ⁷ κάλλυμα V. — ⁸ ἀσχημηρᾶν L. — ⁹ πνεύματος ἀπελαθέντος L.
22. — ¹ τὴν L. — ² om. L. — ³ κατοικοῦντες L. — ⁴ δὲ L. — ⁵ Καννάκης L. — ⁶ εἰ add. L.

(1) Ibid., num. 8, supra, p. 691, annot. 1. — (2) Ibid., num. 6, supra, p. 689.

ἀν

Hostes
prodigis
territi
sacro tumu-
lo parantur.

ἂν εἴη παραδραμεῖν. Εἰσελθὼν γὰρ εἰς τὴν Βιζύην
καὶ μόνος τοὺς ἐν αὐτῇ ναοὺς τῶν ἀναλότων
εὐδῶν, διήει¹ περισκοπῶν καὶ οὐκ εἰς ὥρεϊα,
οὐδ' εἰς οἰκίας καὶ οὐδ' εἰς ἱπποστάσια καθισ-
τῶν· ἀρικόμενος δὲ καὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν γλωσσόκομῶν ἐπιβα-
λῶν, τοὺς παρατυχόντας τίνος ἂν εἴη ἠρώτα.
Τῶν δὲ ἀπαγγελιάντων καὶ περὶ τῶν ἐπιτελου-
μένων θαυμάτων παρὰ τῆς ἐν αὐτῷ κειμένης
εἰπόντων αὐτῷ, διανοιχθῆναι προστάττει· ἀλλὰ
διανοιγομένου, φλόξ ἐξῆει² εὐθὺς καὶ ἅπαντας
κατεφόβησε. Τοῦτο ἐκεῖνος ἰδὼν, τὸν ναὸν
μὴ παραθῆναι ὅλους τοῖς οἰκείοις προσέταξεν
καὶ τοῖς ἱεροῦσι καθ' ἑκάστην ἐπέτροψε λειτουρ-
γεῖν. Οἰκίας δὲ τὴν πόλιν ταύτην τισὶ τῶν

Bulias dux
eorum

οἰκείων αὐτῷ καὶ φρουρὸν ἐπ' αὐτῇ Βουλίαν (1)
τινὰ ἄρχοντα καταστήσας, ἐξῆει, ὡς καὶ τὰς
ἐτέρας τῆς Θεῶν πόλεις οὕτως ἐγκαταστήσαι.

a sacelli
presbytero

Ἐὐθὺς προσηλθὼν ἱεροῦς ὁ Καννάκης τοῖς
τοῦ αἰχμαλώτων λόγους προθυμηθεὶς, ὡς εἴ-
ρηται, εἰς Βιζύην ἐλθεῖν τὴν προθυμίαν πληρώ-
σων⁴ ἔσπευδε· πλησίον δὲ τοῦ κάστρου γενό-
μενος ἐκατήχησεν παρὰ τῶν Βουλγάρων καὶ

B

ἀνηρευνάτο, τίς τε εἴη καὶ πῶς ἐνταυθοῖ⁵
παραινέσθαι τετόλμηκεν. Ὁ δὲ ἄρα ἀληθείας
ὦν παῖς καὶ ἀληθῆ λέγειν μεμαθηκός, ὅστις τε
εἴη καὶ τίνος χάριν ἐληθῆτι διωμολόγει. Ταῦτα
δ' εἰς ὅτα τῷ Βουλιά ἐλθόντα, καὶ αὐτὸν τὸν
ἄνδρα εἰς ὄψιν αὐτοῦ ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν· ἐλ-
θόντι δὲ ἀπεξίστατο καὶ πατέρα ἐκάλει καὶ μετὰ
τιμῆς ὄσης ἐδεξιοῦτο καὶ περὶ τοῦ τῆς ἁγίας
βίον καὶ τῶν θαυμάτων παρ' αὐτοῦ ἐξῆιτι μα-
θεῖν μεθ' ὄσης τῆς ἀξιώσεως. Καὶ ὁ μὲν χαρᾷ καὶ

Mariae
historiam
docetur,

δάκρυσι σύμμικτος μετὰ παρηγορίας πάντα
ἐκδιηγείται τὰ κατ' αὐτήν, ὡς εἴη μὲν ἐκ Κοιν-
στατινουπόλεως, γορέων τε ἐγγενῶν καὶ ἐν-
δόξων θυγάτηρ, καὶ ὡς γενναῖος ἄνθρωπος ἐν-
χειρὴ καὶ στρατηγῷ καὶ τὴν τοῦρμαν ταύτης
τῆς πόλεως ἀναδεξαμένῳ, — Νικηφόρος ὄνομα
τῷ ἀνδρὶ, — καὶ ὡς τέκνο μὲν τὸ πρῶτον παι-
δας ἄρρενας δύο, οἱ καὶ ἐτι ζωῆς αὐτῆς τε καὶ
τοῦ ἀνδρός τῷ χρεῶν ἐλειτούργησαν, καὶ ὁσπν
ἐπ' αὐτοῖς⁷ τεληνηκόσι γενναϊότητα ἐπεδεξάτο

C

καὶ ὡς μετὰ τούτους τέκνο καὶ ἐτέρον δύο
ἄρρενας διδύμους καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς γεννηθεῖσι
φανέντα συμβόλαια, καὶ ὅπως ὅσον ἡ μήτηρ
προέφησε δι' αὐτῶν, εἰς ἔργον ἐξέβη· ὁ μὲν
γὰρ πρωτότοκος, — Βαάνης αὐτῷ τὸ ὄνομα, —
εἰς στρατιώτας καταλείπει, τοῦ ἐν τῇ Σηλυ-
βρία⁸ (2) εὐρισκομένου ἁγίου τῶν Ῥωμαϊκῶν
στρατεύματος στρατηγῷ, ὁ δὲ μετ' αὐτὸν τεχ-
θεὶς Στέφανος τὴν τῶν μοναχῶν οὐδέσας,
περὶ τὰ Ὀλόμυιά που ὄρη ἀναστρεφόμενος, ζῆ
μόνῳ ἐαυτῷ τε καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τὰ ἄλλα δὲ
πάντα τῆς μακαρίας μετὰ ἀκριβείας ὁ ἱεροῦς
τῷ Βουλιά ἐκδιηγείται· τὴν ἀγάπην ἣν εἶχεν
ἀνυποκρίτως πρὸς ἅπαντας, τὴν ἐλεημοσύνην
τὴν ἄμετρον, τὴν συμπάθειαν, τὴν εἰρήνην, τὴν
μακροθυμίαν, τὴν ἐπιείκειαν, τὴν ἀγαθοσύνην,
τὴν φιλοπρωχίαν, τὰς δλονόκτους δεήσεις, τὰ
δάκρυα, τὴν ὑπομονήν, τὴν εἰς τοὺς θείους να-

οὺς μεθ' ὄσης τῆς ἠδονῆς σπουδήν, τοὺς ἐν τοῦ-
τοις ἀπὸ συγχῆς τῆς γονυκλισίας ἰδρωτάς, τὴν
περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν θείων ναῶν ἀγάπην
καὶ ἐπιμέλειαν· ἔπειτα τὴν κατ' αὐτῆς πλασθεῖ-
σαν διαβολὴν ἐξ ὑποβολῆς τοῦ Σατανᾶ, τὴν ἀπο-
στροφὴν τοῦ ἀνδρός, τὰς πληγὰς, τὸν θάνατον,
τὰ μετὰ τούτων ἀπειρα θαύματα, ὅσα τε γενέ-
σθαι φθάσας ὁ λόγος ἐδήλωσε καὶ ὅσα διὰ τὸ
μῆκος παρέλειψε, τὴν εἰς τοὺς διαβαλόντας⁹
τε ἀνταπόδοσιν, καὶ ὅπως ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Νικη-
φόρος κατὰ τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας Βιζύης
τέλει τοῦ βίου χρησάμενος, ἐτάφη παρὰ τῷ
ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἀνεγερθέντος παρ' αὐτοῦ
τῆ μακαρίας ναοῦ. Ὁ δὲ Βουλίας ταῦτα ἀκούων
ἐξεπλήττετο καὶ ἐθαύμαζε καὶ τῷ Θεῷ τὸν αἴ-
νον σὺν τοῖς ποροῦσιν ἀνεπέμπευ· ἔφη δὲ πρὸς
αὐτόν· «Καὶ πῶς, ὁ τίμιε πάτερ, τοιοῦτον
ἀγαθὸν ἠρέσχοι καταλιπεῖν, εἴπερ διὰ τὴν
τοῦ πολέμου φουρὰν τοιαύτην ἐτλησεν ὑποστήναι
ζημίαν; Ἀλλὰ νῦν γὰρ πάντα σοι συγκεχώρηται
καὶ ἐφείτα σοι βουλομένῳ ποιεῖν τὰ τῆς λει-
τουργίας. Θέλησον οὖν καὶ συγκατοίχησον ἡμῖν·
τὰ δὲ πρὸς τὴν χρεῖαν ἅπαντα ἂν ἡμεῖς ἀνελλι-
πῶς χορηγοῦμεν.» Ὁ δὲ· «Τῷ τέως μὲν οὐ
δύναμαι (ἔφη) διὰ τὸ βούλεσθαι συγκατοικεῖν
τοῖς ἐμοῖς οὐδαν ἐν τῇ Μηδείᾳ· ὁ δὲ δύναμαι
ποιεῖν, τούτου¹⁰ καὶ δέομαι μὴ ἀποτυχεῖν·
κέλευσον ἐρχεσθαι με καὶ λειτουργεῖν ἐν τῷ
τῆς ἁγίας ναῷ μὴ παρὰ τίνος κωλύμενον.»
Ὁ δὲ καὶ λίαν ἀσμένως τοῦτο κατένευσε, πρὸς
δὲ καὶ ἤξιον μὴ ὑστερεῖν, ἀλλὰ συγχρότερον
τοῦτο ποιεῖν.

25. Ἐπεὶ δὲ ὁ ὄρηθεις Συμεὼν οὐδ' ἐν ταῖς ἄλω-
θείαις παρ' αὐτοῦ πόλεσιν ἀνετίθει φρουροὺς
διὰ τίνος χρονικοῦ διαστήματος μετεκαλεῖτο
ὡς ἐαυτὸν καὶ ἄλλους ἀντ' αὐτῶν ἐπέταξε, μετα-
καλεῖται¹ καὶ ἐκ Βιζύης Βουλίαν, ἕτερον ἀντ' αὐ-
τοῦ πέμψας φρουρὸν τῆς πόλεως. Οἱ δὲ τῆς φρου-
ρᾶς ἐξερχόμενοι, δεῖν κρίνοντες πολέμου νόμῳ
σὺν λαφύροις οἰκαδε ἀναστρέφειν, τοῖς ἐναπο-
λειφθεῖσι τῶν Ῥωμαίων ἐπέτροχεον, καὶ λείαν
πολλὴν λαμβάνοντες, οὕτω τὴν αὐτοῦς φέρονσαν
ἐπορεύοντο. Ὡς δὲ καὶ Βουλίας τῷ διαδεξαμένῳ
τὴν Βιζύην κατέλιπε, τῷ εἰρημένῳ νόμῳ
στοιχῶν καὶ αὐτός, εἰς λαφυραγωγίαν ἐτρέπετο.
Ἐνθεν τοι καὶ εἰς Σηλυβρίαν² καταλαβὼν, συν-
αντᾶται παρὰ τοῦ ἐκεῖσε Ῥωμαϊκοῦ στρατοπέ-
δου, οὗ³ τὸν Βαάνην ἠγείσθαι φθάσας ὁ λόγος
ἐδήλωσε. Γνοὺς οὖν ὡς σὺν τῷ τοιοῦτῳ στρα-
τεύματι καὶ Βαάνης ἐστὶ, τοὺς οἰκείους αὐτοῦ
ἐπιστήσας, μόνος εἰρημικώτερον παρεξέβη,
καὶ τινα προσκαλεσάμενος ἐκ τοῦ στρατοπέδου
Ῥωμαίων, περὶ Βαάνου μαθεῖν ἠξίον, εἰ παρήν
τῷ στρατοπέδῳ· παρόντα δὲ μαθὼν, ἐδέετο
τοῦτον ἰδεῖν. Μηνύεται ταῦτα Βαάνη, καὶ ὡς εἴ-
χεν ἔνοπλος, ἐρχεται πρὸς Βουλίαν. Ὁ μὲν οὖν
εὐθὺς αὐτὸν ἤρετο· «Σὺ εἰ ὁ σεβάσμιός μοι
Βαάνης, ὁ υἱὸς τῆς ἐν Βιζύῃ ἁγίας Μαρίας;»
Ὁ δὲ· «Ἐγὼ εἰμι (ἀπεκρίνατο), σὺ δὲ τίς
εἰ καὶ πῶς τὸ ἐμὸν ὄνομα οἶδας καὶ τῆς μητρὸς,
καὶ πόθεν ἐμοὶ φίλιος διάκεισαι;» Ὁ δὲ Βου-

VITA

E

et cum
Baana
Mariae
fili

F

24. —¹ δει V, L. —² δὲ L. —³ ἐξεί L. —⁴ πλη-
ρώσω L. —⁵ ἐνταυθῇ L. —⁶ δὲ L. —⁷ αὐτῆς
V, L. —⁸ Σηλυβρία L. —⁹ διαβαλλόντας L. —

¹⁰ τοῦτο L.

25. —¹ μετεκαλεῖται L. —² Σηλυβρίαν L. —
³ ὄν L.

(1) Vide Comm. praev. num. 6, supra, p. 690, annot. 2. — (2) Ibid., annot. 3.

VITA
amicitiam
coniungit.

λίαν· « Ἀνθρωπὸς εἰμι ἁμαρτωλὸς (ἀπεκρίνατο),
ἐπειδὴ τὸ τῆς σῆς μητρὸς ἄγιον⁴ λείψανον
οὐκ ἤξιώθηρ ἰδεῖν, — ἀνοιγομένον γὰρ τοῦ
τιμίον σκευὸς, ἐν ᾧ κατακείται, ἵνα παρ'
ἡμῶν θεαθῆ, φλόξ ἐξεληθοῦσα ἐκείθεν ἡμᾶς
μικροῦ δεῖν κατέφλεγεν, καὶ οὐκέτι ἐτολμήσα-
μεν ἀνοῖξαι καὶ ταύτην θεάσασθαι, — κἄν γοῶν
σε ἰδεῖν ἐπεπόθουν· ἢ γὰρ ἂν οὕτω τῆς ἐξ
αὐτοῦ διὰ σοῦ χάριτος ἀπολαύσαιμι· σοῦ δὲ
τὸ ὄνομα, καὶ ὅτι ἐνταῦθα εὐρίσκη, ἔχω μαθὼν⁵
ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῶν αἰχμαλώτων, ἀφ' ὧν καὶ
περὶ τῶν τελουμένων θαυμάτων ἀκήκοα. Βε-
βαιότερον δὲ περὶ πάντων ἔργων παρὰ ἱερέως
ἀνδρὸς τοῦ λειτουργοῦντος ἐν τῷ ἀνεγερθέντι
παρὰ τοῦ πατρὸς σου ναφῷ. Ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἡμῶν
αὐτῶν τοιοῦτόν τι γέγονεν⁶. Τῶν ἡμετέρων
στρατιωτῶν καθημένων εἰς φυλακὴν τοῦ τεύ-
χους Βιζύης καὶ λόγοις διαφόροις ἐντυγχανόν-
των, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀγίας θαυμάτων ἤρξαντο
διηγείσθαι καὶ ἅπαντες ἐξεπλήρουντο· εἰς δὲ
τούτων ἀπιστίας πάθει ἁλούς, μὴ ἀληθῆ εἶναι
ἔλεγε τὰ λεγόμενα· εἰ γὰρ ἅγια ἦν αὕτη, καὶ
τὴν πόλιν ταύτην, ἐν ἣ κατέκειται, τῶν ἡμετέρων
χειρῶν διεσώσατο ἂν. Οὕτω τέλος ἔσχεν ὁ λόγος
αὐτῷ, καὶ πνεύματι συλλαμβάνεται πονηρῷ,
πίπτει κατὰ γῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς διαστρέφων,
τοὺς ὀδόντας βρόχων, σιέλη ἐκπίτων τοῦ στό-
ματος, τοῖν χερσίν⁷ συγχάρις πατάσσει τὴν
κεφαλὴν καὶ μέγα βοῶν· ἐπὶ πολὺ δὲ οὕτως ὀ-
χλοῦμενος, μόλις ἐπὶ τρέμονσιν ἀνέστη τοῖς
γόνασιν, καὶ τὸν τάφον τῆς ἀγίας μητρὸς σου
κατάλαβόν καὶ ἐφ' ἱκαναῖς ἡμέραις ἐκείσε
βασανιζόμενος ἔτυχε τῆς ἰάσεως· ὅπερ ἡμεῖς
ἅπαντες θεασάμενοι καὶ ἔμφοβοι γεγονότες,
τὸν Θεὸν τὸν δοξάζοντα τοὺς γνησίους οἰκέ-
τας αὐτοῦ ἐμεγαλύνοντες ἰσχυρῶς, τὸν δὲ
λαθῆντα ἄνθρωπον εἰς Βουλγαρίαν ἐστεύλαμεν
καὶ τοῖς ἐκείσε τὰ εἰς αὐτὸν γεγονότα⁸ παρε-
δηλώσαμεν, ἱερέα τε μετεκαλεσάμεθα καὶ τὰ
τῆς λειτουργίας μέχρι τῆς⁹ σήμερον εἰς τὸν
ναὸν ἐκτελεῖ. » Τούτοις Βουλίας τε καὶ Βαά-
νης ἀλλήλοις συνομιλήσαντες, εἰρηκτικῶς διε-
ξέσθησαν.

Baanes
matris
sepulcrum
invisit.

26. Μετ' ὀλίγον δὲ τοῦ εἰρημένου Συμεὼν
τὴν ἀβλάν ψυχὴν ἐκρήξαντος, Πέτρος ὁ υἱὸς
αὐτοῦ (1) τὴν ἀρχὴν διαδέχεται, ὃς καὶ βαρβαρι-
κώτερον τοῖς πράγμασι χρώμενος, τὰς ὑπὸ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ ἀλωθείας πόλεις τῆς Θράκης
εἰς ἔδαφος κατασπᾷ, εἰς ἑαυτὸν τοὺς ἐν αὐταῖς
ἐδρισκομένους Βουλγάρους μετακαλοῦμενος,
μεθ' ὧν καὶ τὴν Βιζύην οὕτω διέθηκεν· ὅπερ
μαθὼν Βαάνης σὺν τισιν ἱερεῦσι καὶ στρα-
τιώταις τῶν ὑπὸ χεῖρα τὴν Βιζύην καταλαμ-
βάνει¹. Εἰσελθὼν οὖν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἐν
τῷ θείῳ ναφῷ τῆς ἀγίας μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ
εἰκότα εὐξάμενοι καὶ εὐχαριστήσαντες, τὸ τί-
μιον αὐτῆς καὶ ἄγιον λείψανον κατησπᾶσαντο·
τῆς θείας δὲ καὶ ἀγίας ἱεροτελεστίας² ἐναρχο-
μένης, τρισμὸς μέγας γέγονεν ἐν τῷ γλωσσο-

κόμῳ καὶ φόβον πᾶσιν ἐπέβαλεν, ὡς μικροῦ D
καταλιπόντος τὸν ναὸν ἐξελεῖν. Τούτου δὲ
μεθ' ἱκανῆς τῆς ὥρας παυσαμένου, διαπορεῖν
ἤρξαντο³, τί ἄρα τὸ σημεῖον βούλεται τοῦτο.
Βαάνης οὖν ὁ υἱὸς αὐτῆς· « Ὡσπερ (φησὶ)
καταλιπόντων ἡμῶν τὴν Βιζύην, ἀγανακτοῦσα
γοεράς ἠφίει φωνάς, καθὼς ὁ αἰχμάλωτος διη-
γήσατο, οὕτως ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμῶν σικρᾷ
ἐν ἀγαλλιάσει. » Τὰ τῆς θείας δὲ λειτουργίας
τελέσαντες καὶ ἐπὶ τῷ γεγονότι δοξολογήσαντες,
εἰς Σηλυβρίαν⁴ αὐθις ἐπέστρεψαν.

27. Ῥωμανοῦ (2) δὲ τῶν Ῥωμαϊκῶν σκήπτρον
ἐπιλημμένον καὶ γαμικὰ συναλλάγματα ἐκ-
τελέσαντος μετὰ τῶν Βουλγάρων, εἰρηναία
κατάστασις μέσον⁵ αὐτῶν τε καὶ τῶν Ῥω-
μαίων ἐγένετο. Ἐγθεν τοι καὶ ἅπαντες συναχ-
θέντες εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας ἐκτός τινος δέους
ἔθειον, καὶ Βαάνης ἐντεῦθεν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ
ἐκ Σηλυβρίας⁶ τὴν Βιζύην κατέλαβεν. Ἐτυχε
δ' ἐν τούτῳ καὶ τὸν εἰρημένον ἀδελφὸν αὐτοῦ⁷
Στέφανον ἐκ τῶν Ὀλυμπίων ὁρέων κατὰ τινα
χρεῖαν τὴν Κωνσταντῖνον καταλαβάνει, ὁδῷ
Στέφανον ἐπι ὀνομαζόμενον, ἀλλὰ Συμεὼν, τῷ
μοναχικῷ σχήματι τὸ ὄνομα εἰς τοῦτο ἀμεί-
ψαντα. Οὕτως⁸ τοῖν ὁ Συμεὼν τῇ τῶν πραγ-
μάτων εἰρήνῃ ἐπενοφρανθεῖς καὶ ἅμα μὲν ποθῶν
τὴν πατρίδα ἰδεῖν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀδελφῷ ἐν-
τυχεῖν, τὸ δὲ πλέον, ἵνα τὸ τῆς μητρὸς ἄγιον
λείψανον προσκνησῆς καὶ ἀσπασάμενος, τῆς
ἐξ αὐτοῦ καταπολιόση χάριτος, τὴν Βιζύην
καταλαμβάνει. Εἰς τὸν ναὸν οὖν ἀφικόμενος καὶ
τὰ κατ' ἔφρον ἐνῆχες τε καὶ εὐχαριστίας πλη-
ρώσας, ἐντυγχάνει καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀδελφῷ Βαάνῃ
ἔνθα δὴ κοινοῦσάμενοι ἄμφω τὰ κατὰ γνώμην,
τὰς ἀνηκούσας αὐτοῖς ἀδελφικὰς μερίδας ἀπο-
κληροῦσι τῷ ναφῷ τῆς ἀγίας αὐτῶν μητρὸς καὶ
εἰς μοναστήριον αὐτὸν ἀποκαθιστῶσιν. Ὁ γοῶν
Συμεὼν ἐνταῦθα καὶ μετάθειναι ἐνοεῖ τῶν λει-
ψάνων· καὶ τὸ μὲν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκτός τῆς
ἐκκλησίας τάρων ποιήσας τίθηται, τὸ δὲ τῆς ἁ-
γίας μητρὸς αὐτοῦ⁹ ἀπέθετο ἐν ᾧ ὁ πατὴρ κατέ-
κειτο ἐκ μαρμαρόν πεποιημένῳ. Οὐδ' ἔαντοῦ
δ' ὁ Συμεὼν τὴν μετάθεισιν ἐποιήσατο, ἀλλὰ δι'
ἑτέρων· αἰτίαν δὲ τούτου, ἐν οἷς τὰ περὶ τού-
των ἐκδιηγείται, ταύτην δίδωσιν οὕτωσί· « Ἐ-
γὼ δὲ τῷ τοῦ Χάμ ὑποδείγματι ἔμφοβος ὢν,
ἀσχημοσύνην πατέρων θεάσασθαι οὐκ ἐτόλ-
μησα. » Διὸ καὶ ἄλλοις ἐπέτρειπε τὴν μετάθε-
σιν· οἱ δὲ ταύτην ποιησάντες φασὶ τὸν μὲν τοῦ
Νικηφόρου νεκρὸν ὄσταν μόνον καὶ τινὰς ἀρμο-
νίας διαγνώσκεισθαι, ἔτη δ' ἑ¹⁰ (3) κάτω κείμενον·
τὸ δὲ τῆς ὄσιας ἄγιον λείψανον σφῶν τε καὶ
ἀνελλιπὲς εἶναι διωμολόγουν καὶ μηδεμίαν πα-
θὸν φθορὰν, πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος κεί-
μενον· ὃ καὶ ἄρτιως ὁράται, χρόνον ἤδη συ-
χρῶν παρεληλυθότων, μηδεμίαν ἔχον διάλυσιν.
Ταῦτα δὴ δεόντως¹¹ πληρώσαντες καὶ τὰ εἰ-
κότα τελέσαντες, ἀπαίρει τῆς Βιζύης ὁ Συμεὼν
καὶ εἰς ὄρος καταλαμβάνει τὸν Κωνινᾶν ἐπινο-

Bigam
reduc

Symeoni
fratri
occurrit;
E

qui paren-
tum corpora
transferri
curat.

F

⁴ ὄνομα καὶ add. L. — ⁵ μαθεῖν L. — ⁶ γέγοναι V. — ⁷ ταῖς χερσίν L. — ⁸ γενότα V. — ⁹ τῆρ L.

26. — ¹ καταλαμβάνει V. — ² ἱεροτελεστίας L. — ³ ἤρξαντο V. — ⁴ Σηλυβρίαν L.

27. — ¹ μέσον V, L. — ² Σηλυβρίας L. — ³ αὐ-
τοῦ ἀδελφῶν L. — ⁴ οὕτως L. — ⁵ λείψανον add. L.
— ⁶ om. L. — ⁷ (ἔτη δ') ἔτει δὲ V, L. — ⁸ (δὴ δ.) δὲ
ὄντως L.

(1) Petrus I (927-969). — (2) Vide Comm. num. 8, supra, p. 690, annot. 5— (3) Ibid.,

num. 8, annot. 11.

-μαζόμενον

A μαζόμενον ἐν ὄρει Παφλαγονίας⁹, τῆς Πλουσιόδος ἐγγύς (1), τὸν ἀκηρῆτον δὲ¹⁰ εἶλετο βίον καὶ ἐτι ἐξεργαζόμενος.

28. Μετὰ τούτων δὲ πλείστον θαυμάτων ἐκτελουμένων, καὶ ἐπὶ ταῦτα ὁ λόγος ὁρμῆ καταλιπεῖν τι τῶν γεγονότων οὐκ ἀνεχόμενος. Γυνή τις ἀπὸ τοῦ κάστρου Μηδείας μονηρῶ πνεύματι συλληφθεῖσα, δεσμῶτις παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῇ ἐπὶ τὸν τάφον ἄγεται τῆς ἁγίας, καὶ τὴν ὑγίαν ἀπολαβοῦσα, οἰκὰδε χαίρουσα ἀναστρέφει. Καὶ ἀνήρ τις Δαβὶδ ἐπονομαζόμενος νοσήματι περιπέπτωκε χαλεπῶ· τὸ δὲ νόσημα ἐπὶ τοσοῦτον κατεῖχε τὸν ἄνδρα, ἐφ' ὅσον δὴ τὰ τοῦ σώματος μέλη τῆ παρῆσι¹ νεκρὰ κατεργάσασθαι. Ἡτόνησε μὲν αὐτῷ ἡ φυσικὴ διαστία, ἀπεκέκλειστο σιτίων, ἀπεκέκλειστο πόματος· εἰ δὲ ποτε εἶχεν ἄγειν τι τῶν ἀπάντων τῷ στόματι, μέχρι μὲν τοῦ φάργγου ἦγετο, εἶτα τῆ ὄμῃ² τοῦ ἐντός κινούμενον πῆθος ἐκείθεν ἐξήρχετο, ὅθεν καὶ τὴν καθόδον εὗρεν· οὐδὲ γὰρ καθεστηκότα τὰ ἐντός εἶχεν ὄργανα τὰ δυνάμενα κατεργάζεσθαι τὴν τοῦ ζῆλον τροφήν, νόμον φύσεως εἰκοντα. Διόπερ ἄγεται καὶ οὗτος εἰς τὸ τῆς ἰάσεως ταμείον³, εἰς τὸν ἀκένωτον θησαυρὸν· πλησίον τῆς σοροῦ καὶ αὐτὸς κατατίθεται, διημερεθεῖ, ἐξαιτεῖται τὴν τῆς νόσου ἀπαλλαγὴν, λαμβάνει ταύτην αὐθήμερον, ἀλλ' οὐ καθαρῶς ἴσος ἐντεθεὶν καινουργεῖσθαι τι παραδοξότερον προειδίας τῆς μακαρίας. Ἄμέλει καὶ ἐγείρεται ὁ ἀκίνητος, ὁρᾷ πόδας ἀναισθητοὺς ὄντας τὸ πρὶν τὴν ἴασιν εὐραμένους καὶ δυναμένους ποιεῖν τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν, βαδίζει τοῖσι, ἄπεισι παρὰ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν μὴ παρὰ τινος ἀγόμενος ἢ ἐρειδόμενος· μετ' ὀλίγον δὲ μικρὸν βαρυνόμενος ἐπὶ τινὶ λειψάνῳ τῆς νόσου, ἀμνημονεῖ ὅθεν ἔτυχε τῆς ἰάσεως, ὅθεν ἔσχε τῶν βαρυνάτων ἐκείνου καὶ ἀφορήτων ὀδυνῶν τὴν ἀπαλλαγὴν, καλεῖ φαρμακὸν τινὰ γυναῖκα ὑπὸ τῶν τῆς ποιηρίας πνευμάτων τερατοουργοῦσαν, δοκῶν ἐπ' αὐτῆς ὁ φρενολήπτος τὴν ἄκρην ὑγίαν ἀπολαβεῖν. Ὡς δ' ἐπεβάλλετο⁴ μαργαρίτας καὶ ἐποδαῖς καὶ συχαῖς φαρμακείας ἀθλίως⁵ ὁ ἄθλιος, πρὸς τῷ μηδὲν ἀνεῖν εἰς λόγον ὑγείας, καὶ εἰς δεινότηρας χωρεῖ τὰς πληγὰς καὶ ἐργάζει αὐτῷ τὰ ἔσχατα⁶ χειρόνα, ὁ φασὶ, τῶν προτέρων. Καὶ πάλιν ὀδύνας⁶ δομειῖται καὶ πάλιν ἀκνησιὰ μελῶν καὶ κακῶν μυρίων γέμουσα συμφορὰ. Ἀλλ' οὐκ ἔμελλεν ἐπὶ πολλῷ χαίρειν⁷ ὁ Σατανᾶς· σνεῖς γὰρ ὁ ἀνὴρ τὴν ἀπάτην σὺν δάκρυσι θερμοῖς τὴν φιλόνητον Μαρίαν επικαλεῖται, ἐξαιτεῖται τοῖς συγγενέσι πρὸς τὸν θεῖον ταύτης ἀποκομίσαι ναόν· ἄγουσι τοῦτον τῆ κλήνῃ κείμενον, ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας ὀπίπτουσι λάρακος, καὶ ὁ νοσῶν πρὸς τὸν ἱατρὸν ἀπιδὼν καὶ βέθιον στενάξας καὶ γοερὸν παρακεκομμένη τῆ φωνῇ καὶ τῷ ἄσπματι· «Σὺ μὲν, (ἔφησε) μακαρία, εἰς ἐμὲ τὸν ἄθλιον ἐργασαμένη τὸν ἔλεον, τοῦ θανατοῦντός με νοσήματος ἠλευθέρωσας· ἡμεῖς δὲ ἐπ' οὐκ ἀξίαις ταῖς ἀμοιβαῖς τὴν δωρεάν ἀπέτισαμεν. Τὸ λείψανον τῆς νόσου τὸ ἀμυδρὸν μὴ σοὶ τῆ θερμῇ ἱατρῷ ἀναθέμενοι, τῆ ἐξ αὐτομάτου μοι παρασχόση τὴν ἴασιν τοῦ πολυειδοῦς ἐκείνου νοσήματος, ἀλλ' ἐξ ἀφροσύνης τῆ ὑποβολῆ τοῦ Σατᾶν ἐμπεπαρονήκαμεν γυναῖκα⁸ τινὶ ὀλεθρῷ καὶ πονηρῷ τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐπιτρέψαντες. Ἀλλὰ τῆ σῆ⁹ συνήθει φιλανθρωπία τῶν διπλῶν ἐξελοῦ με κινδύνων· εἰ γὰρ τῆς σωματικῆς ὑγείας¹⁰ ἐπαπολαύσω, γνώσομαι πάντως ὡς καὶ συγγνώμης ἀξιοθήσομαι, ὦν ἀθλίως καὶ ἀσύνγνωστα ἤμαρτον, ἀσέβειαν ἀντικρὺς ἐργασάμενος.» Τοιαῦτα καὶ ἕτερά¹¹ ἄλλα¹¹ πρὸς τοῦτοις ἔλεεινῶς φηγεζαμένοι, ἐπικαμφθεῖσα ἢ μακαρία ἢ τοῦ φιλανθρώπου μαθήτρια, ἢ καὶ ζῶσα καὶ μετὰ θάνατον πλουσίως ἐκκενοῦσα τὸν ἔλεον, τὴν ἴασιν τῷ ἀνδρὶ καθαρῶς ἀποδίδουσι.

29. Γυνή καὶ αἰθὺς ἕτερα δαίμονι συλληφθεῖσα καὶ ἀγχομένη, παρὰ τὸν τάφον τῆς ἁγίας ἄχθεῖσα τῆς ἰάσεως ἔτυχε. Καὶ ὁ ἐπὶ θυγατρὶ δὲ¹ ταύτῃ² γαμβρὸς παραπλησίῳ δαίμονι συλληφθεὶς, καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν ὁμοιον τρόπον τῆς ὑγείας ἐπιτυγχάνει. Καὶ ἱερεῖ τινὶ ἀλάλω καὶ ἀναισθητῷ ὑπὸ νόσου τινὸς γεγονότι τὸ λαλεῖν καὶ αἰσθάνεσθαι ἢ μακαρία ἀποδοῖ³. Καὶ παιδίῳ τινὶ ἐξ τοσοῦτον νάρκωσι⁴ παθόντι μελῶν, ὡς μηδὲ τὸ στόμα ἀνοῖξει δύνασθαι, παρὰ τὸν τάφον αὐτῆς ἀχθέντι τὴν ὑγίαν ἀποχαρίζεται. Ἐτερος δὲ τις ἀνὴρ, — Ἰσαάκιος ὄνομα τῷ ἀνδρὶ, — ὑπὸ σατανικῆς προσβολῆς τὸ φρονεῖν ἀπολέσας, κατὰ πεδίων⁵ ὡσπερ ἵππος ἐκρόαινε καὶ ἐπὶ κρηνοῦς ὁρέων καὶ δυσβάτους ὁδοῦς διήρχετο δεσμὰ πάντα καταρρηγνός⁶, μόλις ὑπὸ τῶν οἰκείων κρατεῖται καὶ δεσμοῖς παρὰ τὸν τάφον τῆς ἁγίας ἄγεται καὶ τὴν ὑγίαν ἐκείθεν τελείαν ἀπολαμβάνει. Σὺν τούτῳ δὲ καὶ ἕτερος κομισθεὶς ὑπὸ δαίμονος ἐνοχλούμενος, καὶ αὐτὸς καθαρῶς τῆς ὑγείας ἔτυχε καὶ μετὰ τῶν ἰδίων ἀγαλλιώμενος τὴν οἰκίαν αὐτοῦ κατέλαβε.

30. Τὰ γοῶν πλείονα τῶν θαυμάτων τῆς μακαρίας¹ διὰ τὸ πλῆθος τῆς διηγήσεως ἐκὼν ὑπερβήσομαι. Ἐπεὶ δὲ τοὺς φιλακροόμενος² πάσχειν πέφουκε, γλιχομένους μαθεῖν περὶ τῶν τῆς ἁγίας παίδων, ἐν τίνι βίῳ ποίῳ³ τῷ τέλει ἐχρήσαντο⁴, ὁ λόγος ὀλίγ' ἄλλα καὶ περὶ αὐτῶν εἰρηκέναι χωρεῖ. Ὁ μὲν Βαάνης ὑπὸ τῷ πατρὶ ἀξήθει⁵ καὶ εἰς ἄνδρας φθάσας, γυναῖκαί συζεύγνυται τῶν ἐπιφανῶν, καὶ δρογγαρίον τάξιν λαχὼν, οὐκ ἐπήρθη περὶ τινὶ τῶν τῷ κόσμῳ τιμίων, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν μητέρα ἐν πᾶσιν ἀπομιμούμενος, πρὸς ἦν, ἡσέχιος, ἱλαρός, ἐπιεικής καὶ⁶ χρηστός, ὑπερβάλλον πάντας⁶ τοῖς περιδεξίσι τῶν στρατιωτικῶν κατορθώμασιν· ἦν μὲν γὰρ ἀνδρείος κατὰ τὸ σῶμα, πολλῷ δὲ ἀνδρειότερος κατὰ ψυχὴν καὶ προαίρεσιν· χρημάτων δὲ καὶ κερδῶν πάντων ἀνώτερος ὢν, παρεχόμενος αἰεὶ τοῖς συστρατιώταις τῶν σκύλων, ὡς ἐντεῦθεν

VITA
et iterum
a sancta
persana-
tur.

Vis dae-
monum
ab homi-
num
corporibus
depellitur.

Baanis
matris
virtutes
aemulatus,

⁹ παφλαγονίας L. — ¹⁰ om. L.

28. — ¹ παραινεῖ L. — ² τὴν ὄμην L. — ³ ταμείον L. — ⁴ corr., prius ἐπέβαλε V; ὡς δὲ παρεβάλλετο L. — ⁵ om. L. — ⁶ ὀδύνας V. L. — ⁷ χαίρεινσα L. — ⁸ γυνή L. — ⁹ om. L. — ¹⁰ ὑγείας L. — ¹¹ (ἕτ. ἄλλα) ἕτερα L.

29. — ¹ om. L. — ² ταύτης L. — ³ ἀπὸ πηδῆ L.

— ⁴ ἄρκον L. — ⁵ παίδων L. — ⁶ καταρρηγνός L.

30. — ¹ (τῶν - μακαρίας) prius bis scriptum in V. — ² φιλακροόμενος L. — ³ om. L. — ⁴ ἐχρήσαντο L. — ⁵ ἀξήθει L. — ⁶ πάντως L.

(1) Vide Comm. praev. num. 6, supra, p. 690, annot. 6.

VITA	<p>προσφιλής είναι αὐτοῖς καὶ περίδοξος καὶ ἐν τοῖς ἀπάντων στόμασι φέρεσθαι. Ἔσχε καὶ συνασκητὴν καὶ συνεργὸν ἀπάντων τῶν καλλίστων κατορθωμάτων Θεόδωρον τῆν τὸν τὴν τοῦρμαν διαδεξάμενον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀνδρα γενναῖον τὰ στρατιωτικὰ καὶ ὡμαλέον, γενναιότερον δὲ τοῖς κατὰ Θεὸν πολιτεύμασιν· ὃ δὴ συζευχθεὶς, οἷα μόσχος ἐγενήσεται τε καὶ ἰσχυρός, ὡς εἰς πλοῖνα γῆν ἠροτριὸν ἐν ἑαυτοῖς καὶ τῶν ἀρετῶν τὰ σπέρματα ὡς ἀριστοὶ γεωργοὶ κατεβάλλοντο, οἱ κατὰ καιρὸν ἐφοροσύνως ἐθέρισαν, καρποὺς ὠρίμους Θεῷ καὶ τοῖς θεοῖς ληροῖς ἐναπέθετο⁵ καὶ ἀγαλλίασιν αἰώνιον ἐκομίσαντο⁶. Πλέον δὲ πάντων τῶν ἀρετῶν ὁ Βαάνης τὴν ἐλεημοσύνην ἠσπάζετο κατὰ ζῆλον καὶ μίμῃσιν τῆς μητρὸς· οὐδὲ τῆς θείας ἀκολουθίας ἠμέλει ὁ τῶν θεῶν καὶ ἀναφαιρέτων ἀριστος ἐραστής, ἀλλ' ἐκάστην ἡμέραν μετὰ καὶ ἀκολουθίας ὥρην δώδεκα τὸ ἅπαν ἐστιχολογεῖ φιλτήριον, καὶ ἐσπέρας αἶψα τῶν ἔπνων μετὰ τὴν τῶν ἀποδείκνυον ἀκολουθίαν παράκλησιν πρὸς τὴν ἀειπάρενον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μητέρα διὰ κανόνων τεσσαράκοντα ἐποιεῖτο, βέλβω τὸ παρῶν ἐν τοῦτοις μὴ χροόμενος, καὶ τῆς λοιπῆς δὲ ἀπίσης ἀκολουθίας οὐδέποτε τινας ἀπέλειπετο.</p>	<p>λεξάμενος, ἐκονσίως καταλιμπάνει τὰς γῆ- νους τιμάς, καὶ Θεῷ μόνῳ ἔην ἐργονικῶς, ἀσκη- τικοῖς πόνοις ἐκδίδουσαν ἑαυτὸν, καὶ ὄρη διερχό- μενος ἐξ ὄρεων καὶ τόπων ἀμείβων ἐκ τόπων⁶ καὶ κατὰ τὰς μελίσσας ὡς ἐξ ἀνθέων τῶν ἀρε- τῶν συλλέγων τὰ κρεῖττονα, σκευὸς ἑαυτὸν τῆς ὄντως γλυκύντης κατεσκευάσας, καὶ πάσης πικρίας γῆνῆς ἐκκαθαρθεὶς, οἶκος Θεοῦ ἐ- χρημάτισε· πλουτεῖ γὰρ καὶ ἄκων τὸ τῆς ἱε- ρωσύνης ἀξίωμα διὰ μόνην ὑποταγὴν τῷ ἐπι- στατοῦντι καταπεισθεὶς.</p>
B	<p>31. Ἐπεὶ καὶ αὐτὸν αἰ οὐράνια μετεκαλοῦντο μοναί, διὰ φυσικῆς ἀκολουθίας τοῦτο γενέσθαι προστάττει ὁ Κύριος. Ὅθεν καὶ κοιλιακῶ νοσήματι περιπίπτει, ἐφ' ᾧ καὶ τὴν Κωνσταν- τίνου καταλαμβάνει ἰάσεως δῆθεν χάριν· τὸ δὲ ἦν ἄρα τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας καὶ οἰκονομίας τοῦ κρείττονος· ἢ γὰρ ἡμέρα τὴν Κωνσταντί- νου ὁ Βαάνης μετὰ τῆς νόσου κατέλαβεν, ἐν αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Συμεὼν καταλαμβάνει¹ ἐκ τοῦ ὄρου τοῦ Κυμνά, ἔνθα ἦν αὐτῷ τὸ τῆς ἀρετῆς ἐργαστήριον, ὡς ἦδη φθίας ὁ λόγος ἐδήλωσε, καὶ παρὰ τῆ πύλῃ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ σκηροῦν ὁ Βαάνης ἐμελλε, παρὰ δόξαν αν- αντῶσιν ἀλλήλοις, πρᾶγμα τι θεῶν τοῖς τότε θεασαμένοις καὶ τοῖς νῦν ἀκούουσιν. Ἐνταῦθα κατασπασάμενοι ἀλλήλοις καὶ συλλαλήσαντες τὰ εἰκότα, τῷ Θεῷ τὴν ἐδρασισταίαν ἀπέειπον· τῆ γὰρ ἐκείνου διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἀ- δελφοῦ αὐτοῦ Συμεὼν τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος καὶ² Μαρίνος μετονομάζεται καὶ εἰς τὰς θείας σκηνὰς μετοικιζέται, δευτέραν τότε τοῦ ἰουνίου μηρὸς ἄγοντος· κατατίθεται δὲ τὸ σεβάσμιον αὐτοῦ καὶ τίμιον λείψανον εἰς τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου τὴν τὰ Κορώνης ἐπινομα- ζομένην πλησίον τῆς Ἀσπάρου³ κινιστέρης⁴ (1). Τὸ μὲν δὲ τοῦτο τέλος τοιοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον. Εἰ δὲ καὶ ὁ ἠθελὲς Συμεὼν ἐκ τῶν πολ- λαχῶ τοῦ λόγον περὶ αὐτοῦ λεχθέντων τοῖς ἀγίοις συντάττοιο, τοῖς θεοῖς ἀνδράσιν ὁ λόγος σκοπεῖν ἀφίησιν. Γραμμάτων μὲν οὐδὲν γέγονεν ἔμπερος καὶ εἰς βασιλεῖους ἀλλὰ ἀπετάχθη διάγειν, ὡς εἰρηται, καὶ ὁ τρόπος αὐτοῦ προκόπτειν αὐτὸν ἐδίδον τοῖς παρὰ ἄν- θρώποις κρείττοσιν· ἀλλ' ἔρωτι τῶν θεῶν Luc. 10, 42. ἀλὸς καὶ τὴν ὄντως μερίδα εὐαγγελικῶς ἐκ-</p>	<p>32. Ἐδεῖ μὲν τοιοῦτους νιόδ¹ ἐκ τοιαύτης γενέσθαι, θεῖος ἐκ θείας, θανμασίως ἐκ θαν- μασίας καὶ χρηστοῦς ἐκ χρηστῆς καὶ ἐξ ἀγίας ἀγίους, ἀφιερωμένους Θεῷ ἐκ γενέσεως ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς² γενέσεως, ἐπειδὴ ἡ τούτους τεκοῦσα ἑαυτὴν ὄλην ἐκ βρέ- φους Θεῷ ἀφιέρωσεν ἐξ ἰδίας τῆς προαιρέσεως, οἶκος ἀπάντων γεγονυῖα τῶν ἀρετῶν, αἷς ὁ πάντων Θεὸς ἐπεφροῦνται. Τίς γὰρ ἐξείπειν δυνηθεῖ τὸ ἐγγενὲς αὐτῆς τοῦ φρονήματος, τὸ τῆς σωφροσύνης ὄρατον, τὸ τῆς ἀγχινοίας περικαλλέστατον, τὸ πρὸς πάντας ἰλαρὸν καὶ εὐμενὲς καὶ ἐπιχρη, τὴν παρότητα, τὴν συμ- πάθειαν, τὸ ἐπιεικὲς τε καὶ μέτριον ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντων, τὸ πρὸς τοὺς δεομένους πάντας χρηστόν καὶ φιλόνηρωπον, ἐν ᾧ καὶ τὴν ἄμετρον ἐλεημοσύνην ἠσπάζετο καὶ ἐξεπλήρου, μηδὲν ἑαυτῇ περιποιουμένη, ἀλλὰ πάντα τοῖς πτω- χοῖς χορηγοῦσα. Πόσον οἶσθε θυγατέρας πρὸς γάμον ἐξέδοτο, οἶκον προῖκα προθεῖσα; πό- σους ἀπέλασε νέους ὀρφανῶν διεφθαρομένων; πόσαι γυναῖκες χηρέουσαι ἐκ τῶν ἐκείνης δω- ρεῶν φιλοτιμῶς παραμυθίας ἀπήλυσαν; πό- σους πεινῶντας ἐξέθρεψε; πόσους γυμνοὺς ἐνέδουσε; πόσους διρῶντας ἡδίστον πόματος ἐνεφόρησεν; Ἐπεισαν ἐκείνην μᾶλλον ἢ τὸν ἀέρα οἱ πένητες, οἱ προσταλαιπωροῦντες τῷ κρῖνι καὶ τῷ ψύχει πηγνύμενοι περιεβάλλθησαν ἀπὸ ἐνδυνάμων αὐτῆς· οἱ μὴδὲ ὕδατος δυνά- μειοι εὐποροῦν τῇ τῶν μελῶν παρῆσει ἐκείνην ἔσχον τῶν ἀναγκαίων παροχῆ δένανσι. Αὐτῇ συμβαίνει προσφόρος λεχθῆναι τὸ τοῦ Ἰώβ, τὸ τὴν αὐτῆς θῆραν εἶναι παντὶ αἰτοῦντι ἡ- νεωγμένην. Τὰς δὲ δὴ περὶ τοὺς θεοὺς ναοὺς πορείας αὐτῆς φροντίδας τε τῆς εὐπορείας αὐτῶν καὶ ἐπιμελείας, τὰς³ ὀλονκτιοῦς προσεν- χάς, τὰς παννύχους στάσεις, τὰς γονικλισίας τὰς ἀμυθῆτους, τοὺς⁴ ἀπὸ τούτων ποταμηδὸν περιορομένους αὐτῇ ἰδρωτάς⁵, τὰ συνεχῆ καὶ ἀέννα⁶ δάκρυα, τίς ἂν λέγειν ἰσχύσειεν; τὰς ἐν τοῖς πειρασμοῖς δ' αὐτῆς καρτερίας αὐ- τῆς, τὰς ἐν σκωφανταῖς καὶ ἐν ταῖς διαβο- λαῖς γενναυτήτας ἐκ σταθροτάτης διανοίας προβεβλημένας καὶ τὴν ἐν λόποις καὶ συμφο- ραῖς ταύτης ἐπομονὴν ἀνένδοτον τε καὶ ἀνυ- πόκριτον τίς οὐκ ἂν ἐκπλαγείη τε καὶ θαυμά- σσει⁷; Πρὸς τοῦτοις δὲ τίς ἂν δυνηθεῖ λόγος ἀπαριθμῆσαι τὰς μετὰ θάνατον εὐεργεσίας αὐ- τῆς κοινῶς πρὸς πάντας τὰς τε γεγεννημένας ἰάσεις τε καὶ θανματονογίας καὶ τὰς γυνομένας</p>
Syncretis.		
E		
Iob. 31, 32.		

⁵ corr., prius ἐναπέθετο V. — ⁶ ἐχαρίσαντο L.

31. — ¹ καταλ. Συμεὼν L. — ² om. L. — ³ ἀσ-
 πάρου V. L. — ⁴ γυμναστήρης L. — ⁵ τούτο L. —
⁶ τόπων L.

32. — ¹ οὐδὲ V, οὐδὲ L. — ² om. L. — ³ αὐτῆς-
 τὰς om. L. — ⁴ τὰς V, L. — ⁵ ἰδρωτός L. —

⁶ ἀέννα V. — ⁷ θαυμάσει V, L.

(1) Vide Comm. praev. num. 7, supra, p. 690, annot. 8.

Α δει και χορηγουμένας τοις δεομένοις και πισ-
ται βεβαία τῷ θεῷ ταύτης τάφω⁸ προστρέχουσι;
Και πῶς γάρ οὐκ εἶχε και μετὰ θάνατον τοις
χρηζούσιν ἐπαρχειν, ὅτου γε και πλέον εἰλήφει
τὸ δύνασθαι, τὸ εἰ τί που ἐπανελεῖσθαι αὐτῇ
πάχος σαρκίον ἀποθεμένη και καθαρῶ τῷ
πνεύματι τῷ Θεῷ ἀμέσως προσομιλοῦσα και
τοις ἐν χάριτι παισὶ τοῦ Θεοῦ συναριθμοῦς
εἶναι πλουτήσασα;

Hagiogra-
phi per-
oratio.

33. Ἄλλ' ὡ σεβασμία Μαρία, τῶν ἐν κόσμῳ
καλῶς βιωσομένων ἀπάντων γυναικῶν τὸ¹
καλλώπισμα², τὸ τῶν δικαίων ἐντρέφημα και
τῶν ὁσίων γλυκύτερον ἡδυσμα, τὸ τῶν ἀρε-
τῶν δοχείον, τὸ τῶν χαρίτων σκεῦος, ὁ τῶν
ιαμάτων ἀκένωτος θησαυρός, τὸ ταμειῶν τῶν
δωρεῶν τοῦ θεῖου και παναγίου πνεύματος, σὺν
τῷ τιμίῳ χορῷ τῶν παιδῶν τῇ μακαρία και
παναγία³ τριάδι παρισταμένη και μετὰ παρη-
σίας βοῶσα. « Ἰδοὺ ἐγὼ και τὰ παιδία, ἃ μοι
ἔδωκας, Κύριε, » ἰλέον ἡμῖν τοις ἀναξίοις τὸν
ἐδδιάλλακτον και μακρόθυμον και ἀνεξίκακον

Hebr. 2,13.

Β Κέριον, συλλαβοῦσα συμπερσεβεντάς και συλ-
λήτορας τῶν ὁσίων τὰ πλήθη, τῶν μαρτύρων
τοὺς δήμους, τῶν δικαίων τὰ τάγματα, τὰς τῶν
ἀγγέλων χορείας, τῶν ἀποστόλων τὸ στίφος, τῶν
προφητῶν τὸ συνάθροισμα και τῶν πατέρων τὸ
σύνταγμα· πάντες γάρ εἰς οὐδα συμπερσεβέ-
ουσαι ὑπὲρ ἡμῶν, φιλανθρωπίας ἐν ἑαυτοῖς
εἶδος φέροντες, ἐπειδὴ γνήσιοι μαθηταὶ τοῦ
φιλανθρώπου γεγονάσι· πρὸ πάντων δὲ και
μετὰ πάντων⁴ ἔχεις τὴν αὐτοπαράκλησιν⁵ τοῦ
γένους ἡμῶν, τὴν τοῦ παντός κυρία και δέσ-
ποιαν Θεοτόκον, τὴν ἀειπαθέρον μητέρα τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αἰ δυνουποῦσαν
ὑπὲρ ἡμῶν και οὐδέποτε τῆς δι' ἡμᾶς προσβείας
ἀπολειφθεῖσαν. Οὕτω δὲ ἂν ἰλεούμενος ὑπὸ

πάντων ὁ φιλάγαθος κύριος, ὁ αἰε νικῶν τῇ
αὐτοῦ φιλανθρωπία και ἀγαθότητι τὰ πλήθη
τῶν ἡμετέρων ἀνομημάτων, ἴσως συνήθως δυσο-
πιθῆσεται και ἐπικαμφθεῖ και ἐπιβλέψειεν
ἐφ' ἡμᾶς εὐμενὲς και ἀποστρέψει τὴν καθ'
ἡμῶν αὐτοῦ ὀργὴν τε και ἀγανάκτησιν, ἐλεή-
σας ἡμᾶς διὰ μόνην τὴν αὐτοῦ ἄφατον ἀγαθό-
τητα και φιλανθρωπίαν, και τῶν συνεχουσῶν
ἡμᾶς ὀδονῶν και ἀφορήτων συμφορῶν ἐλευθε-
ρωθήμεν και ὀλεθρον ἴδοιμεν παγγενῆ τῶν
ἐπικειμένων ἡμῖν δυσμενεστάτων ἐχθρῶν και
δίκην θηρῶν⁶ ἀγρίων ἐπεμβαίνοντων ἡμῖν και
λυμανομένων τὸ ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ, τὸν
ἐκλεκτὸν κλήρον, ὃν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος ἐκ
τῆς κατάρτας ἐξηγοράσατο. Ναὶ δὴ⁷, σεβασμία
μητέρα Μαρία, τὸ θαῦμα τῆς νῦν γενεᾶς, μὴ δια-
λίπης ἐξαιτουμένη⁸ τοις χριστονόμοις ἡμῖν
εἰρήνην βαθεῖαν και τὰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀγαθά,
τοις ἐκ Θεοῦ τε δικαιοθεῖαι ἐπὶ γῆς βασιλεύ-
ειν ἡμῶν νίκην κραταίαν ἐκζητοῦσα κατὰ πάν-
των τῶν ἐναντίων ἐχθρῶν, και τῇ τοῦ Χριστοῦ
ἐκκλησίᾳ αὔξεισιν και ἐδστάθειαν και ἔνωσιν
ἀοραγῇ· προῖσταμένη δ' ἂν εἴης και τῆς καλ-
λίστης τῶν πόλεων ταύτης Βιζύης, καθ' ἣν
σοῦ τὸ ἱερώτατον και ἅγιον σῶμα ἐπεβράβευσεν
ὁ Θεός εἰς κοινὴν τῶν ἐνοικοῦντων βοήθειαν
και ἀντίληψιν και ἀποτροπὴν νοσημάτων παν-
τοίων και τῶν ἀφανῶς τε και φανερώς ἀντικει-
μένων ἐχθρῶν· τῷ ἀρχιερεὶ δὲ σὺν τῷ κλήρῳ
παντὶ και πᾶσι τοῖς ἐτησίως τιμῶσί σε σωτηρί-
αν εἴης⁹ παρέχουσα και πάσης νόσου ἀπαλλα-
γὴν· εἰς δόξαν πατρός, υἱοῦ και ἁγίου πνεύ-
ματος, τῆς παναγίας και ὑπερουσίον τοῦ ἁδου,
τῆς μιᾶς θεότητός τε¹⁰ και βασιλείας, ἣ πρέπει
δόξα, κράτος, τιμὴ και προσκύνησις εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν¹¹.

VITA.

E.

⁸ om. L.

33. — ¹ om. L. — ² ἐγκαλλώπισμα L. — ³ παναγία
και μακαρία L. — ⁴ corr., prius πάντα V. —

⁵ litterae αὐτο supra lin. V. — ⁶ θηρῶν L. — ⁷ om.

L. — ⁸ αἰτουμένη L. — ⁹ εἴς L. — ¹⁰ om. L. —

¹¹ ἅγια σῶσον με τὸν ἄθλιον add. V.